

BOLONDÓRA KÉT ÓRÁBAN

SZEREPLŐK:

LANTOS professzor úr (ideggyógyász)

HANNA (ápolónő)

KÁTYA (skizofrén orosz caifka)

LUKRÉCIA (szinesztéziától szenved)

JULIANNA (grafomán nyomozónő)

MARIANN (lábtörő)

HELYSZÍN: a professzor úr rendelője.

DÍSZLET: egy dívány/pamlag, egy asztal, két szék.

KELLÉK: kis olvasólámpa, „egy vacsora” evőeszközökkel, okuláré, jegyzetfüzet tollal, újságpapír, kötélhágcsó, pisztoly, konyhakés, egy pokróc.

I. FELVONÁS

ELSŐ JELENET

Női sikoly a sötétben. A kivilágosodó tér egy üres szoba dívánnyal és két székkal. Lantos doktor úr jegyzetfüzettel a kezében ül, előtte a díványon Kátya lógázza a lábát, mint egy öt éves kislány, és a pizsamája sarkával játszik.

LANTOS: Szóval az édesapja aznap este is ott hagyta magukat?

KÁTYA: Igen, de sietett vissza!

LANTOS: Mit mondott, hová tart? Vagy nem mondott semmit?

KÁTYA: De, de! Apuka mindig elmondta, hová megy, hová megy. Azt mondta, hogy most például elmegy vodkázni, de én nem tudtam, mi az a, úgyhogy inkább játszottam tovább, hogy alszom, addig ők megbeszélték anyukával... Anyuka már akkor nagyon köhögött, úgyhogy nem nagyon tudta marasztalni apukát. De most már tudom, mi az a vodkázás! Biztos valami kártyajáték, gondoltam, de nem, tessék elképzelni: nem az! Most már tudom... A vodkázás az az, amikor apu elmegy egy csomó nénivel a Volga-parti csehóba vizet inni pici pohárkácskából, aztán megrázza a fejét – így ni! (Rázza a fejét, és berregteti a száját, mint a felesek után szokás) És berreg! (Felkacag, lesüti a szemét) Mondhatok egy titkot?

LANTOS (kimerült, de kedves mosollyal): Mondjad, Katyusa!

KÁTYA: Olyan szép a doktor bácsinak a szemüvege! Már olyan régóta néztem, csak nem mertem elkérni, nehogy haragudni tessék.

LANTOS (homlokára túri az okulárét): Elkérni? Szeretnél játszani vele?

KÁTYA: Igen! Igen! Nagyon szeretnék!

Lantos átadja neki, és nagyot sóhajt a jegyzetei felé.

LANTOS: Akkor cserébe mondd el szépen, hogy mit csináltál, miután apuka elment vodkázni azokkal a... néikkel? Jó?

KÁTYA (közben folyton a szemüveggel játszik, fordítva teszi a fejére, nyitogatja stb.): Én mit csináltam? Otthon maradtam anyukával, és hallgattam, ahogyan köhög... Már nagyon szépen köhögött – legalábbis nagyapus mindennap ezt mondta neki. Meg hogy „hallod-e, Olga, ilyen tehetséggel elmehetnél akár a Szentpétervári Operába is, köhögőnek”. Nagyapus irtó vicces tudott lenni! Ahogy dülöngélt... Tényleg szépen köhögött az anyu! Olyan dallamosan, tetszik tudni. Aztán egyszer nagyon elkezdett köhögni, annyira, hogy még az arca meg a párnája is bepirosodott kicsi foltokban, és én... (Elhallgat)

LANTOS: És? Mi történt?

KÁTYA: Én meg nem tudtam odaszaladni hozzá. Beszélni akart, és nagyon fájhatott neki... Kapalózott is, én meg ültem odakötte az öreg, rácsos ágyamhoz, ahol apuka hagyott, és csak néztem... Fáj a csuklóm még most is a kötélről.

LANTOS: És az apukád hol volt? Akkor is vodkázott?

KÁTYA: Nem, nem, dehogyis! Apuka mindig hazaért éjjelre! Aznap éjjel is otthon volt, amikor anyu nem köhögött többet. Éppen az orrossal volt a szomszéd szobában... Egy nagyon fiatal, szőke doktor néni volt, és nagyon haragudhatott apura.

LANTOS: Ezt honnan veszed?

KÁTYA: Mert egyfolytában sikongatott meg kiabált velem! Be is akartam menni, hogy hagyja békén, de ne tessék aggódni! Az apu se hagyta magát, olyan csúnyákat mondott, hogy... jaj! Jaj, nagyon csúnyákat! (Kiejti a szemüveget a kezéből, és hátrakúszik a díványon)

LANTOS: Miket mondott?

KÁTYA: Nem leszek bajban érte?

Lantos ismét felveszi az okulárét.

LANTOS: Dehogy, dehogy kerülsz bajba! Mondd el nyugodtan, én éppen ezért vagyok itt. Hidd el, hogy könnyebb lesz utána. Nyugodj meg szépen, és mondd el, miket hallottál.

KÁTYA (már a könnyeit törölgeti hüppögve): Biztos, hogy nem tetszik érte megütni, mint a nagypapa?

LANTOS: A nagypapád megütött érte?

KÁTYA: Igen, mert... tetszik tudni, én odaszaladtam hozzá a folyóparti kocsmába és... miután elmondtam neki, mi történt, megütött. Én meg sírni kezdtem, mert azt mondta, így csak a ringyók beszélnek, és hogy ha van eszem, én is inkább az leszek! Mert hogy ő engem egyedül nem tart el, az biztos!

LANTOS: És utána?

KÁTYA: Nem tudom... Akkor megijedtem és... rosszat csináltam! Mi csak ott álltunk a folyóparton... Papusnak meg olyan fura, piros feje volt és... egyfolytában dülöngélt. Akkor is. Olyan szaga volt, mint apukának és én... és én nagyon megijedtem, úgyhogy

meglöktem őt. De csak egy kicsit! Nem... nem... én belelöktem a folyóba! Beütötte a fejét abba a kőbe, és mióta... mióta elszaladtam otthonról, nem is láttam se őt, se apukát. Azt mondták, mikor betöltöttem a tizennyolcat, hogy én öltem meg. De ez nem igaz, én nem akartam! Én nem a... nem akartam... Nem...

LANTOS: A tizennyolcat? De hát még csak hétéves vagy, Katyusa.

KÁTYA: Tudom. (Szünet, elmosolyodik) Olyan szépen lebegett utána a Volga vizén... Olyan békés volt az arca.

Lantos nagyot nyel, és erőltetett higgadsággal teszi le széke mellé a jegyzetfüzetet meg a tollát.

LANTOS: Semmi baj, Kátyuska! Semmi baj, akkor mondd el szépen, miket hallottál a szomszéd szobából. (Közelebb hajol) Ha elmondod, szólok Hannának, hogy ma dupla pudingot kapj a vacsoránál, rendben?

Kátya bólogatni kezd, aztán kinyújtja a lábát, elernyed kissé, és megtöri arcát a professzor úr nyakkendőjében.

KÁTYA: Először... először csak egy nagy puffanást hallottam. Mintha leszakadt volna az asztal vagy ilyesmi... aztán az apuska kezdett ordibálni, hogy „az a félholt asszony már olyan süket, mint az ágyú, gyere csak ide, gyere, gyere már! Az istenit neki!” A néni meg felsikkantott, hogy „A gyerekek ott van a másik szobában, te nem vagy normális. Erről nem volt szó! Azt hittem, hotelbe megyünk!” Csattanást is hallottam, mint amikor apuka szokott pofozni, aztán a hangját: „Kussolj, te ringyó! Feküdjél fel, feküdjé' má fel!” Aztán már csak azt, ahogyan anyuka mellettem sír, a néni meg a szomszéd szobában kiabál. (Utánozza egy férfi hörgő, mély zihálását) És a néni is, hogy „Istenem, istenem, istenem! Jaj, nem bírom! Uram isten! Még! Megint! Megint!” (Egy női sikolysorozat ad le, közben hátulról a fejét veri a falnak, és a combjait kapirgálja.)

Lantos mindeközben tehetetlenül ül tovább a székben, és kikerekedett szemekkel nézi, hogyan jut el saját szavai erejéből a legvégső, hosszú ziháláshoz. Amikor már megnyugodott, és mint egy szokott aktus utáni mozdulatként megtöri a száját meg a homlokát, a professzor félénken szólítja meg:

LANTOS: Kisasszony?

KÁTYA (immáron felnőtt, női hangján, csipetnyi akcentussal szólal meg): Oh, hello, doki! Milyen jól néz ki ma reggel. Jót tett ez a kis borosta. Mondja csak, nincs egy cigarettája? Ja, hülye vagyok, mindig van nálam! Gyapkinék becsempészték az utolsó látogatáskor... (Kiveszi a pizsamája zsebéből, és rágyújt) És ha volna egy kis vodka is kovászos uborkával...? Hagymás vér?

Borscs? Á, gondolom, ilyen úri huncutságokat maguk nem tartanak itt...

LANTOS (ismét higgadtan): Nem, sajnos nem... De örülök, hogy ismét látom, Kátya. Nem merült ki csöppet?

KÁTYA: Huh, most hogy így mondja, eléggé kimelegedtem. És a fejem is fáj itt hátul... Rosszat álmodtam?

LANTOS: Nem, Kátya, nem álmodott. De nagyon sokat haladtunk ma előre.

KÁTYA: Nézzenek oda! Beülnek nézni, ahogy alszik a beteg, és ezt hívják manapság orvostudománynak! Én mondom, doki, odahaza kicsit többet tettek azért a diplomáért...

LANTOS: Hát hogyne. Nos, akkor ennyi volt mára. Vagy ha szeretne még beszélgetni, szóljon nyugodtan.

KÁTYA: Óh, doki, tudja nagyon jól, hogy én miről szeretnék önnel „beszélgetni”.

LANTOS: Kátya, ne kezdje megint!

KÁTYA (ismét gyermekhangon): De hát doktor bácsi! Ne tessék engem itt hagyni!

LANTOS: Kátyuska, mit keresel itt már megint?

KÁTYA (ismét nőként): Kátyuska?! Na ne röhögtesse, doki! Apám hívott így, még mielőtt... még... mindegy... (Elnyomja a cigarettát a divány lábán)

LANTOS: És azóta senki sem hívta így... (Gyanakodni kezd) megint?

KÁTYA (gyerekhang): Doktor bácsi!!!

LANTOS: Na, végre! Annyi év után végre megvan a kulcsszó! Az utolsó, amit azelőtt hallott...

KÁTYA: Doktor bácsi!

LANTOS: Megint?!

KÁTYA (női hang): Doki, maga is érzi ezt a meleget?

LANTOS: Megint!

KÁTYA (gyerekhang): Mit megiiint? (Női hang) Doki, csináljon valamit, nagyon furcsán érzem magam!

Felpattan az orvos ölébe, és megragadja a nyakát.

LANTOS: Kátyus... Kátya! Kérem, gondolkozzon racionálisan! Megint!

KÁTYA (gyerekhang): Mit megiiint? (Ismét nőként, végignéz a pozíción) Doktor úr, hát mégis igényt tartunk Kátyenkára?

LANTOS (kétségbeesve): Megint!

KÁTYA (gyerekhang): Jujj, lovacskazni fogunk?! Mi a baj, doktor bácsi?

LANTOS: Semmi, Kátyuska, csak rájöttem valamire, és most... most ez elég fontos nekem.

KÁTYA: Mire tetszett rájönni?

LANTOS: Bonyolult, kislányom.

KÁTYA (erőszakosabban): Mire tetszett rájönniiii?!

LANTOS: Kátyuska, nem akarsz inkább kimenni, és...

KÁTYA (hisztisen elkezd ugrálni az orvos ölében): Mire tetszett rájönni?! Mire tetszett rájönni?! Mire tetszett rájönni a doktor bácsinak?!

LANTOS (zavartan): Kátyuska, állítsa le magát, különben megint ide kell hívnom a... A francba!

KÁTYA (még mindig az ölében, de már női hangon): Na, mi van, doki, mégis beadjuk a derekunkat? Magának kedvezmény jár, ugye tudja? Egészségügyi dolgozó meg minden...

LANTOS: Megint! Megint! Megint!

KÁTYA (gyerekhang): Nahát, apu is így lovacskaztatta a doktor nénit aznap este... Ez valami orvosi eljárás?

LANTOS: Igen, igen, ez egy merőben új eljárás ebben az intézetben. Viszont Kátyuska, most szállj le a doktor bácsiról, rendben?

KÁTYA (értetlenül leszáll): Hát jó... De holnap ugyanígy találkozunk?

LANTOS: Hol van Hanna? Hanna!

KÁTYA: Hanna! Hanna néni!!!

LANTOS: Azonnal jön, kicsikém, addig ülj le és... ööö... játssz ezzel! (Odaadja neki a szemüvegét)

KÁTYA: Jól van. Köszönöm!

LANTOS: Nincs mit. (Kifelé) Hanna! Hannácska, ki tudná kísérsni a kislányt?

MÁSODIK JELENET

Hanna kimerült, de kedves arccal lép be, leguggol, mintha valóban egy kislányhoz beszélne, és kinyújtja felé a karját.

HANNA: Szervusz, Kátyuska! Na, mehetünk vacsorázni?

KÁTYA: Igen! Igen! (Odaszalad, és megfogja a hölgy kezét, mintha valóban kisgyermek volna)

LANTOS: Hannácska!

HANNA: Tessék?

LANTOS: Ma is kapjon dupla adag pudingot, rendben? (Kacsint)

Hanna bólint, Kátya ugrabugrálni kezd.

KÁTYA: Juuj! Kapok két pudingot megint! (Váltás női hangra, ugrálás vége) Jaj, Hannácska drága, nem lehetne mégis inkább egy cigarettát?

HANNA (nagy sóhajjal): Megint?

KÁTYA (gyerekhang, kiugrál az ajtón): Pudiing! Kapok pudingot!

HANNA (anyai mosollyal néz utána): Állj meg ott a folyosó végén, Kátyuska! Jól van, mindjárt megyek! (Ismét a doktorhoz) Mi volt ez a nyögődülés meg ez a sikongatás? Sokat haladtak előre?

LANTOS (még mindig döbbenten): Hannácska, maga tudta a kiváltó szót?!

HANNA: Mit, azt, hogy „megint”?!

LANTOS: Igen! És nem szólt?

HANNA: Azt hittem, tudja! Olyan gyakran alkalmazta, hogy...

LANTOS: Persze hogy gyakran, de nem tesztelések céljából! Én csak beszélgettem! Ajj... Na mindegy, ne haragudjon, kissé túlszúfolt a napom és... Pedig még csak négy óra.

HANNA: Nyugodjon meg, mindjárt megsürgetem a vacsoráját.

LANTOS: Hogyan? Lefizeti Marikát az étkezőben?

HANNA: Dehogyan, megfőzöm magam. (Vállat von) Rántott csirke, krumplipüré, borsó? Kis szódavízzel, megfelel?

Lantos mosolyogva bólint.

LANTOS: Nem is tudom, mihez kezdenék maga nélkül.

HANNA: Én sem tudom, mihez kezdenék magam nélkül. (Nagyot kacagnak) Akkor küldhetem Mariannt is?

LANTOS: Persze, legyünk túl rajta.

HANNA: Rendben. Kitartás! (Ei)

HARMADIK JELENET

Lantos leteszi a szemüvegét, és előrekönyököl, a térdeire. Már jó pár perce masszírozza a homlokát, amikor belép az ajtón Mariann. A zavaros tekintetű nő először átlép a küszöbön, majd leporolja magát, és lefekszik elé. Izgatottan néz a plafonra, szinte teljes lelki békével, és már percek óta teszi ezt, amikor Lantos észreveszi. Először kissé megilletődik, majd álmatagon kezdi döngölni a szegét.

LANTOS: Szép jó estét, Mariann!

Mariann kedvesen odafordítja a fejét, elmosolyodik, majd vissza.

LANTOS: Mi újság? Enyhült már a tegnapi gyomorfájása?

Mariann nem mozdul.

LANTOS: Kitalálom... Megint fel kell göngyölni. Ugye?

Mariann továbbra sem mozdul, csak mosolyog.

LANTOS: Hát persze, hogy fel kell göngyölni. Egy lábtörő csak akkor szűnik meg lábtörőnek lenni, ha valaki végre felgöngyöli. A professzor odasétál, és a fejénél fogva elkezd felültetni az asszonyt, aki lassan összegömbölyödik, majd teljesen felül, és jóízűen nyújtózik egyet.

MARIANN: Szép estét, doktor úr! Elnézést, csak még bele kell szoknom ebbe a lábtörő-létbe... Már egész szépen fogom a port!

LANTOS (felsegíti): Ezt már megbeszéltük, Mariann. Csak magán múlik, hogy melyik életet választja. Habár eddig nem sok esélyt látok rá, hogy az emberi mellett dönt.

MARIANN (leül a díványra): Amíg ember voltam, addig is mindenki belém törölte a lábát, aztán ott hagyott – miért változna ez most, hogy lábtörő vagyok? Rádásul tudja, mivel a napjaim nagy részét fetrengéssel töltöm, valahogy sosem fáradok ki. És éhes sem vagyok. Nem praktikusabb, mint emészteni megállás nélkül? Amíg családanya voltam, egész nap csak a gürzés ment, a szaladgálás, a konyha, a veszekedések...

LANTOS: Gondolom, így könnyebb.

MARIANN: Hogyne! Nem bántanak a kollégák, nem zaklat a főnök, a férjem sem olyan beszédes már, mióta belévtágtam azt a konyhakést.

LANTOS: Mariann, mit beszéltünk meg a feketehumoráról?!

MARIANN: Azt, hogy ezek csak nekem viccesek, mert kettőnk közül maga az őrült.

LANTOS: Én nem vagyok őrült...

MARIANN: De hát ezt mondta.

LANTOS: Akkor félreértett. És különben sem őrült, hanem sérült. Az őrült olyan banális és csúnya szó...

MARIANN: Akkor csak nekem viccesek, mert kettőnk közül maga a sérült.

LANTOS: Én nem vagyok sérült!

MARIANN: Nem én vettem fel barna zoknit fekete cipőhöz!

LANTOS: Nem vagyok sérült!

MARIANN: Hát én is ezt mondom!

LANTOS: Ez így nagyon hosszú lesz... Inkább játsszunk ma egy új játékot, amit önnek találtam ki, rendben?

MARIANN: Játék? Szuper! De ha veszít, akkor engem kiengednek innen!

LANTOS: És ha nyernék?

MARIANN: Ha nyer, akkor meg azért. Ünneplésből.

LANTOS (angyali türelemmel): Ügyes, ügyes. De sajnos ebben a játékban nincs nyertes és vesztes. Csak kíváncsi volnék valamire.

MARIANN: Gyerünk, hallgatom.

LANTOS: Remek. Szóval először is hunyja be szépen a szemét.

MARIANN (lehunyja): Igen?

LANTOS: Most pedig megkérném, hogy lassan kezdjen el kiadni egy folyamatos hangot. Bármit. Az elsőt, ami eszébe jut, bátran. Ezzel adunk egyfajta monotonitást a jelenlétének.

Mariann hosszasan, szabályosan tik-takkolni kezd, és nem is áll le vele, amíg Lantos beszél.

LANTOS: Most pedig lassan – nem kell sűrgetnie –, szépen emlékezzen vissza arra az éjszakára, amikor behozták ide. Mindent idézzon fel. A szagokat, a hangokat, az ízeket, a látványt, mindent. Most lassanként átveszem a... a hangot, amit kiad, Mariann, maga pedig kezdje el szépen elmesélni az egész estét, onnan kezdve, ahol múltkor abbahagytuk. Ha jól emlékszem, éppen a vacsorát főzte aznap este is, amikor zajt hallott az emeleten. Igaz? (Mariann még mindig kattogva bólint) Remek, most átveszem a hangot, maga pedig csak beszéljen. Ne kérdezzen, csak beszéljen! Ha kérdez vagy elbizonytalanodik, kiesett, és újrakezdjük.

Lantos lassanként átveszi a hangot, Mariann pedig nyel egy nagyot.

MARIANN: Éppen gulyást főztem a férjemnek... akkor békültünk ki ötödszörré, és már kezdtem beletörődni, hogy ő soha nem fogja kibírni az életünket más nők nélkül, de... már kiabálni sem lett volna erőm, csak úgy főzőcskéztem – és akkor észrevettem, hogy a csekkéket nincs a helyén. Tudja, hol volt? (Kacagni kezd) A férjem mellkasában felejtettem! Olyan szétszórt voltam aznap... Még a csekkéket sem fizettem ki, a gyerek is ott maradt az óvodában. Nem baj, gondoltam, akkor már kényelmesen megfőztem, sorban felhívtam a rendőrséget meg a mentőket, és mire megjöttek, pont készen voltam a pörkölttel! No igen... éppen aznap políroztuk ki először a bútorokat, úgyhogy sehová se tudtam leülni, képzelje! Kihalásztam a kést Ernőből, és szépen leültem rá megebédelni. Kivételesen finom volt az a pörkölt, Ernőnek pedig betonkemény volt a hasfala az évek óta tartó, napi szintű kufircolástól! Na de mindegy... Végre nem kiabált velem senki, mialatt főztem... Amikor llike megjött a nevelővel, olyan furcsán nézett rám... Nagy, kikerekedett szemekkel.

Lantos döbbenetében abbahagyja a kattogást, mire Mariannak kinyílnak a szemei.

MARIANN: Igen! Éppen így, mint a doktor úr!

LANTOS (eszmél): Játék vége! És azután?

MARIANN: Semmi. Onnantól kiestek a dolgok... csak a vacsora illatára emlékszem, és arra a hangra, ahogyan a kényszerzubbnyon csattan az öv. Most már olyan békésen élek! Mióta átváltoztam lábtörővé, olyan könnyű az életem. Jó, még bele kell tanulnom, mert elég sokszor elbotlanak bennem, de ez csakis annak tudható be, hogy kezdő vagyok. Majd belejövök!

LANTOS: Isten tartsa meg az optimizmusát!

MARIANN: Ugye? Magam is ezt remélem...

LANTOS: És elmondaná végre, annyi próbálkozás után, hogy miként is sikerült ez az átváltozás? Soha nem mondta még el, reménykedtem, hogy talán most...

MARIANN: Vicces, hogy ezt a szót használta: átváltozás. Van az a Kafka-mű, tudja, ugyanez a címe. Na, tudja. Velem pontosan ugyanez volt! Reggel kelek fel, nyitom a szemem, és akkor döbbenek rá, hogy a hajam nem haj, hanem olcsó, kínai szövet, és a lábam meg a kezem nem láb meg kéz, hanem a négy sarkam! Csak a törzsemről hiányzott, innen előlről, hogy Welcome, úgyhogy azt minden reggel külön fel kellett írni... Tudja maga, milyen nehéz a jobb felső sarkával, ujjak nélkül írni a hasfalára?! Egyébként... ön eddig soha nem törődött bele abba, hogyha én ilyeneket mondtam. Minden rendben, doktor úr?

LANTOS: Hogyne, csak tudja, már nincs erőm vitatkozni önnel, mert lehet, hogy az a rossz módszer... Ne értsen félre, imádom a munkámat, és sosem cserélném másra, de annyira szeretném már önöket gyógyultan látni. És semmilyen módszer nem válik be!

MARIANN: Ismerős, ismerős... Tudja, amikor Ernő már negyedszer csalt meg, úgy éreztem, az lesz a megoldás, ha egyszerűen csak megmérgezem, de végül rájöttem, hogy az összes, beszerezhető méreganyagot le tudná nyomozni a rendőrség, úgyhogy végül belebolondultam a sok logisztikába, és inkább leszűrtam. (Eszelős, de elegáns kacaj) Ésszerű, nem?

LANTOS: Tudja mit? Az. Teljesen ésszerű.

HANNA (kopog, majd belép, kezében pohár víz): Elnézést! Mariann, itt a vize, amit kért.

MARIANN: Jaj, életet ment, köszönöm!

HANNA: Semmiség.

MARIANN: Abban a nyavalyás kórteremben elromlott a csap... Tudja, van a szomszédban az az öregasszony... akinek gyűjtögetési mániája van, tudja, na! Múltkor átszökött hozzánk, és betúrte az összes használt zsebkendőjét a vízvezetékbe! Fogalmam sincs, hogyan csinálta. Végig aludtunk... Na mindegy, elnézést, doktor úr, csak mindjárt kiszáradok!

Lehajtja a nagy pohár vizet. Hanna és Lantos összenéznek.

LANTOS: Mondja csak, Mariann...

MARIANN: Parancsoljon! (Hannának) Köszönöm, drága.

LANTOS: Köszönjük. (Ismét neki) Nem gondolkozott még azon, hogy miként száradhat ki, és lehet szomjas vagy éhes lábtörő létere? Hm?

MARIANN: Nagyon felfogós! Csakhogy én most nem vagyok lábtörő! Már fel tetszett göngyölni, és ha fel vagyok göngyölve, akkor nem vagyok lábtörő.

LANTOS: Igaz, hiszen eszik, iszik, jár-kezel, lélegzik, akár egy...

MARIANN: Egy élőlény!

LANTOS: Egy ember, Mariann, maga egy ember. Olyan, mint én vagy Hanna, vagy bárki!

MARIANN (zaklatottan): Nem, kikérem magamnak! Nem vagyok ember! Bele is pusztulnék! Nem vagyok... nem vagyok!

LANTOS: Akkor mi?! Csótány, mint Kafkánál az Átváltozásban?

MARIANN: Nem!

LANTOS: Akkor mi? Legalább a fajt határozzuk be... állat? Növény? Fotoszintetizál esetleg? Nézze, opponálható a hüvelykujja! Akkor lehet, hogy majom, nem? Orángután vagy gorilla vagy ilyesmi. Az már majdnem ember...

MARIANN: Jó, rendben, egy istenverte ember vagyok! Eszem, iszom, járok a lábaimon, és megtöröm a fenekem a nagydolog után is! Tessék! Most boldog?!

LANTOS (hátradől): El sem tudja képzelni.

MARIANN: Doktor úr, akkor én... akkor... akkor én rosszat csináltam?

LANTOS: Dühös volt, Mariann, ez érthető. Ahol csak lehetett, az élet cserbenhagyta aznap.

MARIANN: Nem feltétlenül. Mondom, a pörkölt kifogástalan lett.

LANTOS: Rendben, azt hiszem, mára végeztünk!

MARIANN: De én úgy szeretem, amikor ilyenekről beszélgetünk!

LANTOS: Csakhogy kettőnk közül nekem lóg több diploma a falamon, úgyhogy fájdalom, de meg kell szakítanom a diskurzust. Most inkább menjen vacsorázni. Holnap meg pihenjenek, úgyis szombat lesz. Lehet, kicsit kimegyünk a tóra kacsákat etetni, a többiek is benne vannak.

MARIANN: Hát jó.

LANTOS: Óhajt hanyatt vetődni az ajtónál, kifelé menet?

MARIANN (miközben beszél, feláll és odasétál a kijáráthoz): Kifogástalan úriember! Ilyenkor néha feléleszteném Ernőt, hogy lássa, hogyan is kell bánni egy asszonnyal.

Lantos egy ideig nézi, nézi, majd odalép hozzá, és tapogatni kezdi a lábával.

LANTOS: Tehát ha jól értem, ön most jelen pillanatban is egy lábtörő. Akkor ezt sem érzi? (Picit megböki a cipőorrával és mindig egy kicsit jobban) És ez? Vagy ez? Ehhez mit szól? Na és ehhez?! (Lendít egy nagyot a lábán, majd látván, hogy Mariann nem mozdul, még a levegőben megállítja) Látja, Mariann: egy lábtörőnek nincs pupillatágulata, önnek viszont van. Most felgöngyölöm, de ezen gondolkozzon el szépen a vacsorára menet. (Felgöngyöli) A viszontlátásra!

Miközben göngyöli, az asszony elkapja a jobbját, és az ajkaihoz szorítja. Csókokat nyom rá, meg is harapdálja, majd magához húzza, és nem akarja elengedni, az orvos akárhogy ráncigálja.

LANTOS: Mi a fenét művel?!

MARIANN: Csak a hús... Csak az illatos bőrű hús hiányzik a porgyújtás közben. Ez a fajta hús... Az öné is, doktor úr! Olyan élettelen vagyok mások húsa nélkül.

LANTOS: Magának nem az én húsom hiányzik, hanem a sajátját tagadja!

Mariann úgy dobja el az alkart, mint a kutya a lerágott csontokat szokta. Dühödten néz az orvosra, majd feláll, és dacos mozdulattal kilép az ajtón.

MARIANN: Jó éjt!

El. Lantos egyedül marad, a háttérből Hanna lép be.

HANNA: Mindjárt küldöm Lukréciaét is, egy pillanat! Leakadt azon, hogy milyen marcipáníze van annak, ahogy Kátya énekel...

LANTOS: Gondoltam, hogy valami hasonló lesz a probléma.

HANNA: Pillanat!

El. Lantos lehuppan.

NEGYEDIK JELENET

Lukrécia belép, és megáll az ajtóban.

LANTOS: Üdvözlöm, kerüljön beljebb!

LUKRÉCIA: Jó estét, doktor úr! Milyen virágillatú a tekintete ma este.

LANTOS (kissé értetlenül): Magácska is rendkívül jó színben van. Jót tett az a múlt heti séta, ugye?

LUKRÉCIA: Igen, igen, köszönöm.

Udvariasan kezét nyújtana, mire a lány hátrál. Lantos visszarántja a karját, rázni kezdi a fejét.

LANTOS: Persze, persze, a kézfóbiája... Nos, akkor csücsüljön le, és kezdjük is a foglalkozást. Mit is csináltunk az elmúlt héten, segítene felidézni?

LUKRÉCIA: Elkezdtünk apukámról beszélni. Hogy... anya... tetszik tudni, mit csinált vele.

LANTOS: No, igen, a verekedések. Most már emlékszem. Akkor, folytathatjuk? Minden rendben van? Kérne valamit?

LUKRÉCIA: Csak ki kéne nyitni az ablakot.

LANTOS: Jól van, Lukrécia? Kap levegőt?

LUKRÉCIA: Persze, csak olyan büdösen néz rám. Olyan a szaga, mint amikor kiömlik a tej a szekrény mögé, és megalszik, mire eszünkbe jut, hogy feltakarítsuk. Rothadt aludttejszagúan néz rám. Nem tetszik.

LANTOS: Sajnálom, igyekezni fogok kevésbé büdösen nézni.

LUKRÉCIA: Köszönöm (Lantos szelíden elmosolyodik) Máris jobb. Tessék így mosolyogni, és akkor jó lesz.

LANTOS: Szóval kezdhethetjük? (Lukrécia bólint) Akkor kezdjük is rögtön ott, ahol múltkor abba hagytuk. Lehunyja a szemét úgy, ahogyan akkor? Könnyebb volt úgy?

Lukrécia ismét bólint, és becsukja a szemét.

LANTOS: Tehát ott hagytuk abba, amikor az édesanyja először ütötte meg az apját. Fel tudja ezt idézni?

LUKRÉCIA: Sajnos, igen. Cefreszíne volt a szájának. Olyan pirosan ütötte meg apukát... és utána engem is. Engem még pirosabban ütött, aztán savasan kezdett el beszélni... Színre is olyan nyálkás zöld volt, és a szaga... Az még borzasztóbb. Lila lett a tekintete, és büdösen kezdett el szállni felém.

LANTOS: És maga mit csinált, Lukrécia?

LUKRÉCIA: Bebújtam abba a kicsi, dohos kamrába, és feketét kezdtem érezni a kezemben. Az ujjam vége feketézett. És vörösözött. A kamra fala is csupa piros ízű volt. Aztán körülnéztem, és mindennek sötét szaga volt. A legsötétebb büdös, amit valaha láttam. Aztán a fülemben vajúdott egy maró hang. Amikor kijöttem, anya ott feküdt apa előtt a nagyszobában, és halottszíne volt. Mellette hatalmas, pirosan bűzölgő tócsa.

LANTOS: Rendben. Köszönöm, hogy újból ilyen együttműködő volt. Akkor most vegyük szépen sorra, amiket mondott, rendben? Rakjuk helyre az értekeit, és meglátja, mindennel tisztába jön, amit eddig nem értett magában.

LUKRÉCIA: Benne vagyok. Jó lenne már érteni... saját magamat.

LANTOS: Az első, amit elmondott, az, hogy cefreszíne volt.

LUKRÉCIA: Igen, tudja, olyan, mint az erjedt szilva. Lilás, barnás, csillogó...

LANTOS: És alkoholszagú.

LUKRÉCIA: Hogyan?

LANTOS: Szerintem az édesanyja aznap ivott. Aznap „is” ivott. Sokadszorra, és ön, ahelyett, hogy ezt elfogadta volna, egy már ismert színbe oltotta az élményt. Akkor éppen a lilába. És ugyanez minden fájdalommal, minden akkor még érthetetlen szituációval.

LUKRÉCIA: Van benne logika...

LANTOS: És a piros ütések... Mondja csak, milyen piros dolgokat ismer? Mi az, ami egyből megjelenik maga előtt erről a színről?

LUKRÉCIA: A... kis labdám. A cseresznye... A pipacs... (Eszmél) És a vér.

LANTOS: Úgy bizony, Lukrécia. A vér. Amikor az édesanyja már jó ideje verte az apját, a tenyerét valószínűleg megfestette a kiserkenő vér.

LUKRÉCIA: Nem! Nem!

LANTOS: De igen, és amikor magához ért, már mielőtt megütötte volna, maga csak azt látta, hogy piroslik valami a tenyerén.

LUKRÉCIA: Érzem a szagát... Még most is érzem.

LANTOS: És a beszéde... Kérem, higgye el, hogy ez számomra is zavarba ejtő, de talán az édesanyja ittasan annyira ordibált már magával és az édesapjával, hogy... hogy egyszerűen csak rosszul lett. Rosszul lett beszéd közben, és maga ennek a gyomortartalomnak érezhette a bűzét...

LUKRÉCIA (vöröslő arccal mered előre): Belekeveredett a vérbe, miután apám lelőtte. Most már emlékszem! Beküldött a kamrába. Apa azt mondta, menjek be a kamrába, én meg odabent sírni kezdtem és... hiába próbáltam felkapcsolni a villanyt, nem működött, és az ajtó is beszorult... (Kapirgálásba kezd a díványon és a falakon) Kaparni kezdtem az ajtót, és a körmöm telement szálkával!

LANTOS: Kisasszony, a keze...! Vigyázzon magára!

LUKRÉCIA: Kapartam és kapartam, és sírtam, de nem jött válasz... Senki sem nyitotta ki az ajtót, csak a veszekedést hallgattam és... a maró hang! Uramisten! A pisztoly volt az.

Lantos odasiet, eldob minden jegyzetet, és igyekszik lefogni őt.

LANTOS: Lukrécia, nyugodjon meg! Kérem, nyissa ki a szemét! (Kifelé) Hanna, jöjjön gyorsan!

LUKRÉCIA: Nem megy! Nem tudom kinyitni! Nem tudom kinyitni... Nem tu... Útnöm kell! Útnöm kell az ajtót, különben itt ragadok! Engedjete ki! Apuka, engedjen már ki innen! Engedjete... nem kapok levegőt... Engedjete... (Hirtelen kinyílik a szeme, és előre mered, a dívány előtti padlóra)

Lantos elengedi és döbbenten zihál tovább. A lány elindul előre, és a padlót kezdi tapogatni.

LUKRÉCIA: Anya! Tiszta vér és sav! Mindjárt rosszul leszek... Apa meg ott van a szomszéd szobában, és csak áll... A kezében pedig ott van az... Apa, ne csináld! Apa! Apa! (Tekintete megkeményedik, és remegő kézzel kap a szájához) Egyedül maradtam... Fáj a kezem. Tele van szálkával... nagyon fáj... Nagyon... nagyon fáj...

LANTOS lemászik hozzá, magához öleli, és ringatni kezdi, mint egy kisgyereket.

LUKRÉCIA (ölebe ejtett kezekkel szipog): Anyira fáj... Tudom, hiányozniuk kellene, de nem tudnak, mert ők hagytak itt engem. Az anyám még bántott is... Már azelőtt egyedül voltam, hogy ők itthagytak volna. Istenem, annyira fáj a kezem...

LANTOS (óvatosan feljebb emeli a lány kezét, és megmutatja neki az ujjait): Nézze, kisasszony: a kezei épek! Üresek a körmei, nincsenek bennük szálkák meg sebek, se vér vagy kosz... És nem is fájnak már. Érti?

LUKRÉCIA: Nem fájnak... Nem...

LANTOS: Nem, nem fájnak. Akkor fájtak, de az már elmúlt... Azóta eltelt több mint huszonnégy év, és már elmúlt. Egyszerűen csak bele kell törödnie abba, ami történt. Elfogadni, hogy csakis ez az oka a színesztéziájának.

LUKRÉCIA: Elfogadni?

LANTOS: Igen. Maga egy nagyon erős hölgy, más megölte volna magát egy ilyen után, de maga a nehezebbik utat választotta. Élt tovább a teherrel, hogy a szülei a szeme láttára, a füle hallatára haltak meg. Nagyon erős, Lukrécia, higgye el!

LUKRÉCIA (kezd lehiggadni): Már megint virágillatúan néz rám.

LANTOS (csalódottan): Egy időre felhagyott a színesztéziája, és képes volt normálisan beszélni...

LUKRÉCIA: Sajnálom.

LANTOS: Ugyan, ez jó jel. (Szünet) Egyébként még most is...?

LUKRÉCIA: Igen, még most is.

LANTOS: Milyen az illata például ennek a tapétának?

LUKRÉCIA (ísmét ábrándos mosollyal): Fakó, sötétzöldes kék. Olyan, mint a doktor úr kölnije. Csak az sötétkék, sárga pöttyökkel.

LANTOS: Rendben van. Törölje meg az arcát, és most inkább menjen vacsorázni.

LUKRÉCIA: Milyen szürke lett a hangja. Elszomorodott?

LANTOS: Egy csöppet. (Feláll, majd a lányt is felsegíti)

LUKRÉCIA: De hát miért? Ma már nagyon sok mindenre emlékeztem...

LANTOS: Igen, igen, csak hogy azt hittem, egy ilyen, kis mezei érzék-összemosódást órák alatt helyre lehet hozni. Csak sajnálom magát, ennyi a helyzet.

LUKRÉCIA: Szegény doktor úr... Tudnék valamiben segíteni?

LANTOS (kacagva): Kémém, hogy gyógyuljon meg, de az túl banális lenne.

LUKRÉCIA: Szegény Lantos doktor... Biztos nagyon fárasztók vagyunk.

LANTOS: Jaj, dehogyis!

LUKRÉCIA: Sajnálom. Én igyekezni fogok minél hamarább meggyógyulni.

(Odalép és szorosán átöleli az orvost, ő pedig tehetetlenül áll tovább, lógó karokkal)

A háttérben eközben megjelenik Julianna, és egyetlen pillanatra odakap a szájához, aztán visszalép az ajtó mögé.

LANTOS: Nos. Ezért előre is hálás vagyok. (Felkacag) Ilyet még senki sem ígért, talán ez a baj...

LUKRÉCIA (behunyt szemmel): Nahát, milyen világoskék a szíverése, és milyen puha! (Elengedi, és mosolyogva megáll előtte) Na, tetszik látni azt a csillogó, barnás felhőt ott az ajtó küszöbén? (Lantos odafordul, majd megrázza a fejét. Semmi sincs ott) Az a vacsora illata, úgyhogy én megyek is. Ha jól látom, babgulyás lesz krumpplival.

LANTOS: Most már jobban van, biztos elengedhetem?

LUKRÉCIA: Persze. Kicsit még gyenge vagyok, de ha eszem egy kicsit, akkor jobban leszek.

LANTOS: Nagyon vigyázzon magára, kicsi lány! Ha bármi gondja támadna, Hanna már lent van az étkező melletti irodában. Egy szavába kerül, és felhozza ide, hogy beszéljünk.

Lukrécia bólint, fájó, de széles mosollyal, arcát törölgetve kísértél az ajtón.

ÖTÖDIK JELENET

Lantos az órájára néz, majd a telefonhoz sétál, és tárcsázni kezd. Közben az ajtón besétál Julianna, és éppen kopogtatna, amikor meghallja, hogy a doktor úr beszél.

LANTOS: Halló! Hanna? Jaj, megkérdezhetem, hogy áll az a vacsora? Ugye készen van már? Remek! Akkor felhozná nekem? (Észreveszi Juliannát) Bár, tudja mit? Inkább lemegyek én. Pompás, egy perc és ott vagyok. Üdvözlöm, Julianna! Milyen régen láttam...

JULIANNA: Szép estét! Igyekszik valahová?

LANTOS: Én csak... lesz lent egy megbeszélésem. Tíz perc, esküszöm, csak egész nap erre a... tárgyalásra vártam, és azt hittem, még lesz egy órám, amíg jön.

JULIANNA: Ó, semmi gond! Menjen csak, addig én elücsörgök itt... Csak adna valamit, amire körmölni tudnék? Ez a maguk diagnózisa egészen pontos volt a grafomániámról.

LANTOS: Hogyne, hogyne! (Átadja a jegyzetömbjét és a tollát) Parancsoljon! Ha inna valamit, ott az az üveg víz.

JULIANNA: Köszönöm, megleszek.

LANTOS: Rohanok, rendben?

JULIANNA: Itt várom!

Az orvos eltűnik az ajtóban. Julianna kis ideig még utánanéző, aztán felpattan, és ő is a telefonhoz rohan. Roppant hosszú számot üt be, majdnem tizenöt számjegyet, aztán az ajtót lesve leül a doktor székébe.

JULIANNA: Haló?! Medgyesi Julianna vagyok, és Vitay nyomozóval szeretnék beszélni... Vitay, igen! Ő tudni fogja, neki dolgozom. Igen, a zaklatási ügyosztályról. Köszönöm, várok. (Szünet, közben az ajtót fürkészi) Halló! Nyomozó?! Julianna vagyok, igen! Jaj de jó végre hallani a hangját. Már félre ne értsen, tudok a családjáról, csak két hónapja nem jártam az intézetén kívül, és nem is találkoztam kintiekkel... Ha mástól nem, ettől biztosan meg lehet itt örülni! Na de mindegy, képzelje, kezdek végre igen komoly nyomokat találni. Igen, ugyanis ez a bizonyos Lantos professzor úr elég közel került a pácienseihez! Bekerültem egy négyes körterembe, és képzelje: kivétel nélkül mindenkét zaklatott már így vagy úgy! Én megmondtam előre! Részletes beszámolókkal és személyes tapasztalatokkal tudom bizonyítani, ráadásul... Ott a nővérem is. Végre megbosszulom, amit művelt vele ez a személtáda! Igen, tisztában vagyok vele, hogy mindhárman beszámíthatatlanok, de... Mégiscsak nők! Ennek azért mind érzik a súlyát. Például, ha már nekik nem hisznek, itt vagyok én. A tulajdon két szememmel láttam, ahogy átöleli őt egy páciense, és hosszú percekig ölelte is. Mint amikor... tudja, mint amikor egy szenvedélyes, de eltökélt kapcsolat mindkét fele egyszer csak újból találkozik, és bár nem lehetnek együtt, mégis érezniük kell a másikat. Úgyhogy minden alkalmat kihasználunk arra, hogy a megérinthessék vagy csak megöleljék egymást, és ők is talán... Nyomozó? Halló?! Itt van még? Jó. Szóval volt annak az ölelésnek jelentősége. Nem vagyok paranoiás! Kész pokol ez a hely. Képzelje, mivel sehová nem tudok jegyzetelni, az ágyneűimre meg a pálmáimra kezdtem el írógatni, de el kellett őket dugdosnom. Szekrényekbe, falakba, mindenhová... Megfogyatkozott a lepedőkészlet, úgyhogy amikor rájöttek, mit csinálok, rám fogták, hogy grafomán vagyok! Nevetséges! Úgyhogy... miért is hívtam? Jaj, igen! Helyzetjelentés: Szükségem lenne papírra és tollra, mert a lepedőket elzárták. A címet leadtam önnek még hónapokkal ezelőtt, mielőtt bejöttem ide. És ha már itt tartunk, tudja, milyen nehéz hetekig csak azért vagdosni magam és nem létező emberekhez beszélni, hogy ide behozzanak?! Rémes. Hogy mi? Mi az, hogy én provokáljam ki?! De uram, ez rám nézve megalázó! Én... Igen? Jó... (Léptek zaja a távolból) Elnézést, uram, de le kell tennem. Kérem, amint lehet, küldjenek be valakit, aki kiszabadít innen! Köszönöm, viszonthallásra!

Julianna kapkodva visszaül a díványra, és tovább firkálja a jegyzetömböt. Lantos a száját törölgetve lép be, látszólag vidámabban, és elindul a széke felé.

LANTOS: Elnézést, siettem, ahogy tudtam. (Lehuppan) Nos, hol is tartottunk a múltkor?

JULIANNA: Még csak rólam beszélgettünk, doktor úr. Csak az életemről. De igazán nem is ez lenne a fontos, hanem a... a rohamaim! Igen, szörnyű rohamok gyötörnek, és nem tudom őket kontrollálni.

LANTOS: Miféle rohamok?

JULIANNA: Amit tetszettek mondani, az az írási kényszer... Grafománia!

LANTOS: Különös.

JULIANNA: Ugye?!

LANTOS: Nem, mármint az különös, hogy ön ezt felismeri. Ugyanis a grafománia elsődlegessége az önkontroll hiánya és ennek a tudatból való kizárása. A tagadás, ha így jobban tetszik. Ezek szerint ön nem lehet az, ha egyszer ilyen biztosan tudja, hogy az.

JULIANNA: Ó, de nemcsak ez van! Ott van a... a... a számlálás! Igen, mindig mindent meg kell számolnom. Az oszlopokat, az egyforma dolgokat. Az ujjaimat, mások ujjait... A fákat egy utcason, mindent! És ha bementem egy ajtón, nem nyugszom, amíg vagy... tízszer be nem mentem rajta. És a kézmosások... már kiszáradt a kezem a mosásától, mindig két órán át állok a csapnál, és csak mosom, mosom, dörzsölöm... És tudom, hogy tiszta, de mégis muszáj! Úgy le tudok ragadni egyes cselekvéssorozatoknál, hogy az szinte ijesztő.

LANTOS (gyanakvón bólogat): Ühüm. Mondja csak, ön orvos volt, mielőtt ide behozták, kedves... öö...?

JULIANNA: Medgyesi Julianna.

LANTOS: Julianna. Ön az egészségügyben dolgozott előtte?

JULIANNA: Nem hiszem, miért?

LANTOS: Mert olyan szabályosan írta le az obszesszív-kompulzív viselkedészárvart, mintha egy könyvből magolta volna. Nem beszélve a többitől. Az OCD csak egy az ismert betegségek közül, amiket az ember hajlamos ismert kórként értelmezni, holott fogalma sincs a súlyáról. Akárcsak a grafománia, a skizofrénia, a mániás depresszió, az általános tévképzetek és az ölési kényszer – ez mind az ön kartonján állt, amikor behozták a múlt héten. És nem az a legnagyobb probléma, hogy ezek mind ütik egymást, vagy hogy tisztában van a létezésükkel, mert még egy fokális epilepsziában szenvedő egyén is tudatánál van a rohamok többsége alatt. A gond az, hogy Ön éppen úgy beszélt ezekről a betegségekről, mint ahogyan egy átlagember, és nem úgy, ahogyan a betegek szoktak. Julianna, tudja, hogy szerintem ön miben szenved?

JULIANNA (nagyot nyel): Ne kíméljen!

LANTOS: Az égvilágon semmiben. Hipochondriában.

JULIANNA: Hipochondria?! Az súlyos, igaz?

LANTOS: Látom, nem érti a lényegét. Ön egy régi vagy új sérelmet igyekszik felvett betegségekkel tompítani, hogy ne kelljen vele foglalkoznia. Vagy a klasszikus példa: ön egy elkényeztetett grófkisasszony, akinek a világon semmi dolga, és azonmód kipróbálja a legkézenfekvőbb figyelemfelkeltést: a depressziót, a melankóliát és a hipochondriát. Gyógyszeres kezelésre jóformán nem is szorult, jól viseli magát, csak azok a lepedőre firkálások voltak felróhatóak önnek. Julianna, sajnálom, hogy ezt kell mondanom, de ön egészséges. Csupán hipochonder.

JULIANNA (alig jut szóhoz, igyekszik kitalálni valami mentséget): Doktor úr, ne mondjon ilyeneket, higgye el, hogy beteg vagyok!

Tudja mit?! Hallottam, hogy kezdi azokat a bizonyos pszichózisait, rajta! Becsukom a szemem, maga számoljon, és ássunk a mélyére! Gyerünk! (Becsukja a szemét, elhelyezkedik a díványon) Csináljon velem, amit akar!

LANTOS: Julianna, ha valami magánéleti gondja támadt, vagy a szakmájában akadt nehézsége, azt nem úgy kell megoldani, hogy egy örültek házába menekül!

JULIANNA: Ugyan, dehogy, szó sincs róla! Én... (Eszmél, eszébe jut a nyomozó parancsa) Tudja, én azelőtt nyomozóként dolgoztam egy zaklatási részlegen, és fél füllel olyasmiket hallottam, hogy itt a nőkkel igen különös módon bánnak.

LANTOS: Jó ég, hogyhogy különös módon?!

JULIANNA (félkacéran): Tudja azt maga nagyon jól... Terjed a híre is! „A nagy Lantos doktor”, a „nagy” Lantos doktor... Pajkos Lantos... Lantika... Tudod jól...!

LANTOS: Kisasszony, nem tűröm el ezt az ordenáré hangnemet!

JULIANNA: Na, igen, ez a sokadik betegségem, erről már nem szívesen beszélek... Kicsit túl könnyen lehet engem... nos: lefegyverezni. Mindig voltak ebből gondok. Meglátok egy hímet, és puff! Viszlát, jó izlés. Azt reméltem, velem nem fog kivételezni...

LANTOS: Ha ez valamiféle tréfa..!

JULIANNA (lassan feláll, és mögé sétál, hátulról ölegeti): Hallottam Kátya sikolyait, a nyögéseit, a célzásait magára... Marianntól is eltúrte, amit művelt, Lukrécia még ölegette is! Hát velem kivételezne éppen, pedig itt kínálok magam?! (Belelőve az arcát a nyakába)

LANTOS: Aljas rágalom! (Leveti magáról, és hátrafordul) Én tisztelen és szánom ezeket a nőket, a pácienseim! Kátyának éppen rohama volt, milliomodik rohama, mióta kezelem, és csak egy emléket idézett fel. Mariann éppen furcsa időszakát éli, Lukrécia meg egy szegény, elhagyatott, beteg kislány, az isten áldja meg! Mit képzelsz maga rólam?! Még azt bátorodom feltételezni, hogy egészséges, és még mindig nyomozó!

JULIANNA (elkapja a grabancát): Mert? Zavarban érezné magát, ha kiderülne, hogy az vagyok?!

LANTOS: Eresszen el!

JULIANNA: Van valami titkolnivalója, esetleg?! Feleljen!

LANTOS (egy hajszál választja el az arcukat): Ha most nem látnám az őrzületet a szemében, mentem felpofoznám!

JULIANNA: Áhá, szóval ez hozza lázba! Gyerünk, üssön! Lássuk, hogy mer-e!

Hanna ekkor lép be.

LANTOS: Istenemre mondom, engedjen el, vagy...

HANNA: Szálljon le róla, de azonnal!

Leváltatja őket, közben Julianna folyamatosan üvölt.

JULIANNA: Szemét strici! Mindenkit zaklat, aztán letagadja! Pajkos Lantos Béla, mi?! Fenéket! Gyáva személtáda, az! (Leköpi, mire Hanna befogja a száját) A nővéremet bezzeg sikerült meg... (Hümmög, majd megharapja Hannát) Aztán terhesen elektrosokkolni! Személtáda! Ne nézz ilyen értetlenül! Medgyesi Karolina, keresd csak meg az aktáját! Emlékszel, Béla?! Ugyanezek a szemek, csak szöke hajjal! Ugyanígy nézett ki!

HANNA (megragadja az állkapcsát, mire a hölgy elhallgat): Julianna, nagyon nem viselkedik szépen! Rágalmazni egy ilyen drága embert... Most azonnal bemegy a szobájába, és nyugton marad, vagy kap két egység diazepamot, mint a múltkor. Emlékszik? Maga alá piszkított. Nem akarja megint, ugye?

Julianna megrázza a fejét, de végig az orvost nézi.

JULIANNA: Így könnyű, mi? Téged is összevissza kefélt már, ugye? Hamar elfelejtetted, hogy özvegy vagy... Pedig mennyit bögött nekem éjszakánként! Ribanc.

Eszelős kacajba kezd, mire Lantos felbőszül, elindul felé, és egy jól irányzott pofonnal a földre kényszeríti. Hanna a falhoz hátrál.

Lantos most eszmél, és hangja bezengi az egész helyiséget!

LANTOS: Lantos Béla a bátyám, maga szerencsétlen! Ő egy másik intézet igazgatója volt, és azért bocsátották el... istenem, most ahogy mondta, akkor jutott eszembe, hogy egy Karolina nevű nőt ejtett teherbe, és addig vetette alá elektrosokknak, amíg elvetélt... Béla egy undorító személtáda volt, valóban, de Julianna, maga aztán végképp tévúton indult el!

JULIANNA: Akkor én... akkor én hiába dekkolok itt harmadik hónapja?! Hiába viselem el ezt a sok gyengeelméjűt meg ezt a ribancot?!

Szégyenében elkezd az arcát kapirgálni, hátrál, dülöngél, míg végül Hanna elkapja.

LANTOS: Hanna, hozzá ne érjen, mert leszárad a keze. Kihasználta a jóindulatomat és az időmet. Sértegette a legnagyobb ember, akit ismerek, és mindezt azért, mert nem hajlandó beismerni, hogy tévedett?!

HANNA: Doktor úr, hagyja... Nem beszámítható!

LANTOS: Nem, Hanna, most ne mentesse! (Juliannának) Takarodjon a szemem elől! Holnap egészségesnek fogom nyilvánítani és szedheti a cuccát.

JULIANNA: Hát hogyne!

Hanna a szája elé kapott kézzel áll, és csak nézi, ahogy Julianna csoszogva távozik. Sokáig szótlanul állnak így, majd Lantos gyors mozdulattal közelebb vonja és átöleli. Pár másodperc múltán elengedi, megtöri az ápolónő arcát, majd a vállára teszi a kezét.

LANTOS: Most már rendben lesz?

Hanna bólint.

HANNA: Jaj... Én csak... én éppen csak megkérdezni jöttem, hogy hozhatom-e a vacsorát. Odalent tetszett hagyni majdnem a felét.

LANTOS: Persze, és kérem, megtenné, hogy ma este beszélgetünk egy kicsit? Bizonyosan felzaklatta ez az undorító...

HANNA: Nem kell engem pátyolgatni, doktor úr! Keményebb dolgokat is kibírtam már...

LANTOS: Ez nem pátyolgatás. Ez kérdés. Régen ettünk együtt, és hiányzik már egy normális emberi tekintet.

HANNA: Akkor igyekezni fogok, hogy annak tűnjek... (Fájdalmas kacaj, majd eltűnik a takarásban)

Lantos egyedül marad, a pofontól sajgó kezét masszírozza, majd ledől a díványra, és elszundít. Sötétből fényjáték, és halk zene csendül. Álomképet lát, amelyben idegen, női alak jelenik meg, arcát és testét fehér lepellel fedi. Körültáncolja az alvó férfit.

Lassan mellé sétál, finom, szinte balettos mozdulatokkal emeli fel ujjai között a férfi egyik kezét, hosszú csókot lehel rá, és a lehető legpuhább mozdulatsorral a saját méhe felé irányítja. Amint a kéz hozzáér a hófehér anyaggal fedett ölhöz, a női alak élesen, fájdalmasan és váratlanul felsikolt. Hosszan, hogy a zenének legyen ideje vele módosulni/elhalni, és hogy az alvó orvosnak legyen alkalma forgolódni.

Sötét.

HATODIK JELENET

A fehér nőalak eltűnt. Ugyanonnán, ahonnét ő jött, most Hanna lép be, kezeiben egy-egy nagy tányér főtt étellel. Lantos ekkorra már ül, hiszen zihálva tért magához az álomból. Lassan feltápáskodik, és mosolyogva tesz rendet az asztalon.

LANTOS: Na végre!

HANNA (leteszi a tányérokat): Mindjárt hozom a szódavizet!

LANTOS: Hagyja csak, van itt egy nagy üveggel. Inkább üljön le és együnk. (Hanna vállat von, és leül a szemközti székre. Nekilátnak) Jó étvágyat!

HANNA: Jó étvágyat! Szóljon, ha kell valami, le tudok szaladni a konyhába.

LANTOS: Óh, ne fáradjon! Nekem az bőven elég, hogy végre egy normális asszony ül velem szemben. (Leteszi a villát) Hanna, annyira sajnálom, amiket Julianna megengedett magának... Ugye tisztában van vele, hogy mennyire beszámíthatatlan... És ha tudom,

hogya a bátyámról beszél!

HANNA: Hagyjuk, nem ez volt az első eset. A pofonról pedig szó se többet, én sem mondom el senkinek, ne féljen.

LANTOS: Nem vagyok rá túl büszke. Én nőt ütni?! Mi történik velem?!

HANNA: Mindenesetre köszönöm. Senki sem tett volna így miattam (Őszszemosolyognak, majd esznek tovább) Nem lett túl száraz a hús? Vagy csak nekem tűnik annak?

LANTOS (teli szájjal legyint): Tökéletes! Tökéletes, mint mindig!

HANNA: Helyes. (Szünet) Tudja, olyan régen ettünk utoljára így együtt.

LANTOS: Nem is emlékszem, utoljára mikor volt ilyesmire időm.

HANNA: Milyesmire?

LANTOS: Hát hogy kettesben leüljek egy... közeli barátommal, és anélkül meg tudjunk vacsorázni, hogy a rendellenes agyi kisüléseire kéne hagyatkoznom kommunikáció közben.

HANNA (mosolyog): Szent igaz, én is mindig egyedül eszem. Így azért kellemesebb. Nem olyan kísérteties, mint odalent, egyedül az irodában. (Szünet) Utoljára – emlékszik? – hat hónapja tudtunk így leülni. Sőt... igen! Majdnem fél éve. Mióta megkapta ezt a külön kórtermet, magára sem ismerek.

LANTOS: Ezt hogy érti?

HANNA: Tudja, olyan életvidám volt eddig. Most meg látom, hogy belefásult a kezelésekre. Legszívesebben itt ülnék minden alkalommal, és segíteném a munkáját, ha nem kéne óráig keringeni ebben az óriási épületben, mire kilyukadok itt. Minden este együtt ehetnénk, és minden reggel hoznám a kávéját. Úgy, mint régen, amikor még doktor úr is lent lakott a gyakornoki részlegen.

LANTOS: Mondja, Léránt doktornő meddig van szabadságon?

HANNA: Hm... ha jól tudom, most gyesen van egy évig. Két hónapja, szóval jövő novemberben lesz csak megint. Miért?

LANTOS: Mit szólna, ha megkapná az ő helyét, itt a szomszédban?

HANNA (leteszi a villát): Hogyan?

LANTOS: Hanna, én lassan betöltöm a negyvenkettőt. Nem vagyok vén, de egyre kevesebbet bírok, és valamiért úgy érzem, hogyha valaki... főleg, ha ön a közelben van, akkor kicsit csökken a nyomás a hátamon. Nem görnyedek annyira a feladatok alatt, érti?

Ráadásul itt egy kihalt szoba mellettem, bele fogok örülni, ha nem tudom biztosan, hogy valaki ül majd ott, ha benyitok. Ha segítség kell, vagy ha éppen önre van szükségem. Úgyhogy holnaptól, úgyis szombat lesz, nyugodtan költözzön át Léránt doktornő szobájába. Amíg vissza nem jön, maradjon is ott, de úgyis lerendezem vele a dolgot, hogy ezután örökre szóljon.

HANNA: Nahát, professzor, én... jaj, nagyon köszönöm! (Elengedi az evőeszközt az egyik kezével, és megérinti vele a professzorét) Annyira rossz volt olyan távol lenni a hölgyek kórtermétől is meg öntől is... (Észreveszi a kezét, elkapja) Már mint hogy nem tudok önnek segíteni, ha probléma adódik. Mint ma Juliannával... Ha nincs az az istenverte mázli, hogy erre járok, sosem hagyja abba a molesztálását. Ahogy a nadrágjába csimpaszkodott... Hallatlan!

LANTOS (ironikusan): Igaz, lehet, hogy hálásnak kéne lennem...

HANNA: Na de professzor úr!

(Kacagnak, szünet, Hanna megpillant egy újságpapírt az asztalon)

LANTOS (gyanakodva): Mi az? Szeretne olvasni? Elég régi szám, csak dísznek tartom itt...

HANNA: Tudja, szegény Lajosommal mindig úgy ettünk, hogy ő közben olvasott valamit. Könyvet vagy újságot, mindig mást... Én soha nem értettem, hogyan lehet evés közben olvasgatni... Megengedi?

Lantos bólint, Hanna a kezébe veszi az újságpapírt, kihajtja és olvasni kezdi. Lantos eközben végez az evéssel, elővesz két poharat, és szikvizet tölt ki. Leül, hátradől, enged az övében. Rövid idő múlva Hanna megszólítja.

HANNA: Ez hihetetlen... Hallgassa csak! „Hisztériás hipnózis.”

LANTOS: Hogy micsoda?!

HANNA: Csak egy cikk. „Bécsben újfajta hipnózis bevezetését akarja szabadalmaztatni egy fiatal orvos. A frissen praktizáló Herr Jürgen Gemildert olyan módszert dolgozott ki, mely során a hölgyeket a klasszikus, Freud által is kidolgozott hipnotikus állapotba ejti, majd karjukba pólyaként ható, gyermeksúlyú tárgyakat helyez, és megpróbálja a legősibb női ösztönt életre hívni a depressziótól és egyéb lelki vagy – ne adj isten – neurológiai gondokkal küszködő asszonyok, lányok tudatalattijából. A latin „hysteria”, azaz az anyaméh kifejezéssel pecsételte meg a terápia lényegét, hiszen ez az egyetlen olyan életösztön, melyet minden egyes nő korra, rasszra, politikai, gazdasági és társadalmi hovatartozásra való tekintet nélkül át tud érezni, hiszen a génjeinkben van elültetve. Ezáltal mindenfajta élethelyzet áttekinthetővé és könnyebben feldolgozhatóvá válik (mint például válás, abortusz, gyermekkori sérelmek stb.). A terápia hetente végzendő, de általában már egy-egy ilyen kétórás kezelés is bejegyzett pozitív eredményekkel szolgál. A módszert világszerte kísérleti stádiumban, ám napjainkra mindenhol osztatlan sikerrel alkalmazzák. Herr Gemildert mára csak „az anyák Freud-jaként” emlegetik világszerte. És le van írva a kiadó meg az orvos pesti kollégáinak címe és telefonszáma. Ez nagyon érdekes, nem?!

LANTOS: Érdekes?! Hanna, ez... ez zseniális! Megvan a megoldás! Persze... Milyen vak voltam! Kátya elveszett gyermekora, Lukrécia anyja iránti féltelme, Mariann elveszett családja! Olyan egyszerű volt, és én nem láttam át! Döntöttem. (Felpattan) Holnap első dolgom lesz beszélni a kiadóval és a kollégákkal erről a módszerről. Mind a három nőt alávetem ennek, és mind a három nő meg fog gyógyulni! Mindegyik meg fog gyógyulni!

HANNA (döbben): Doktor úr, én nem akarok okoskodni, de ehhez nem kéne valamiféle képzés...?

LANTOS: Ön szerint ráérünk?! Nem, évek óta kezelem Kátyát, és semmi! Mariann még csak arról sem tudtam meggyőzni, hogy ember, és Lukrécia is menthetetlen lenne az én terápiáimmal. A gyógyszerek csak tüneti kezelést adnak, de ez...! A legmélyebb ösztönt hívja elő, zseniális! Már holnap elkezdjük.

HANNA: Hogy?! De hát semmit nem tud a módszerről! És ha elront valamit? Inkább... próbálja ki először valakin, aki normális.

Mondjuk rajtam! Leszek kísérleti patkány.

LANTOS: Ugyan, Hanna, ön teljesen rendben van!

HANNA: Ha a doktor úr mondja...

LANTOS: Holnap reggel tízre hívja be mind a négy nőt, és ön is jelenjen meg! Akkor már úgyis itt lesz a szomszédban, könnyebb lesz a dolga. Elmondom nekik, de figyelmeztetem: a hozzátartozóiknak egy szót sem szólhat róla! Új a dolog, és ezt ők is tudják, nem egyeznének bele.

HANNA: De hát...

LANTOS: Semmi de, Hanna! Végre érzem azt, amitől annak idején elkezdtem ezt az egészet. A szikrát, a lázat, az... az újdonság varázsát! Tudja maga, milyen ez? (Elneveti magát) Jaj, köszönöm még egyszer a vacsorát, fantasztikus volt... Istenem!

HANNA: És holnap reggel tízig ki óhajtja tanulni ezt a terápiát?

LANTOS: Hanna, ne lombozzon le, kérem! Most mennem kell, beleásom magam a könyvtárba, és meg sem állok, amíg ki nem

tanulom! Még előttem az egész éjszaka. Hosszú lesz, de megéri! Ajj, Hanna! Köszönöm, köszönöm... (Odarohan, és homlokon csókolja az ápolónőt) Köszönöm! (EI)

Hanna egyedül marad, összepakolja a tányérokat, és amikor az újság a keze ügyébe kerül, elhagyatottan omlik vissza a székre. Szíjog pár percig, majd összegyűri a papírt, és kihajítja a nézőtér irányába. Sötét.

II. FELVONÁS

ELSŐ JELENET

A hölgyek mind a szobában vannak, ki-ki a maga problémájával küzd éppen. Még Julianna is ott ül, habár külön széken, és ő az egyetlen, aki nem tikkel. Lukrécia szimatol és elkapdossa az illatokat... Kátya a lábát lógázza, játszik a hajával, Mariann pedig kiterülve fekszik az ajtó előtt. Belép Lantos professzor úr és Hanna. Mindketten nyúzottak, álmatagok, de reflexből átlépnek Mariannon, majd Hanna visszafordul, és bevett gyakorlatként felgöngyöli. Lantos felkapja a pokrócot a díványról, és összegyűrja pólyába, miközben beszél.

LANTOS: Szép reggelt, hölgyeim!

Hanna odatámaszkodik az ajtóhoz, Lantos pedig leül az asztala melletti másik székre. Amint észreveszi Juliannát, megköszörüli a torkát.

LANTOS: Julianna, nahát, nahát... Úgy emlékszem, tegnap volt egy kis megállapodásunk.

Julianna feláll, mint egy kisdíák a tanár előtt, és lesütött szemmel fordul felé.

JULIANNA: Ma reggel az ébresztőnél beszélgettünk Hannával a tegnapi nevetlenségemről, és arra sarkallt, hogy mihamarább bocsánatot kérjek öntől.

LANTOS: Tőle már bocsánatot kért?

JULIANNA: Igen.

LANTOS: És ön meg tudott bocsátani neki?

HANNA: Igen, és utána meg is beszéltek a problémát. Még hozzá részletesen.

JULIANNA: Arra gondoltam, hogyha ön hajlandó velem szemben megértést és megbocsátást tanúsítani – ami szíve joga –, úgy magam is kénytelen vagyok tisztelettel adózni a kezeléseik során mindkettőjüknek. Mert nem vagyok egészséges, doktor úr. Akármit állít, nem vagyok az. Szeretnék a probléma mélyére ásni, és amint Hanna felvázolta az újfajta kezelést, rádöbentem, hogy ez feltétlenül szükséges a lelkivilágom rendbetételéhez. Hajlandó megbocsátani nekem?

LANTOS: Nos, igen. De előre bocsátom, hogy ha csak hasonló is történik a jövőben, akkor ebben a fityulában fogom kihajítani. Értve vagyok?

JULIANNA: Értve.

LANTOS: Remek, foglaljon helyet. Hölgyeim, idefigyelnének egypár percre? Remek. Nos... Nahát, ez nehezebb, mint gondoltam. Nemrégiben Hannával érdekes felfedezést tettünk egy külföldi kollégám munkásságával kapcsolatban. Ez egy fiatal orvos, bizonyos Jürgen Gemildert, lényegtelen... És olyan módszert dolgozott ki, amely a női lélek talán legösztönösebb hajlamát, az anyai érzéseket kelti életre mindenfajta különbségre – korra, hovatartozásra, rasszokra – való tekintet nélkül. A dolog lényege abban áll, hogy önök ugyanolyan hipnózisba esnek, mint ahogy az eddigi foglalkozások során, csak hogy itt a karjukba adok majd egy ehhez hasonló (Mutatja az összecsvart pokrócot) ruhaköteget, amely gyermekként funkcionál majd. Ez lehet akár a saját gyermekük, akár önmaguk gyerekként, bármi, amit előhívok. Márpedig ilyen momentum rengeteg van az ön életében is, ha jól tudom. A módszer eddig mindenhol osztatlan sikerrel szerepelt, úgyhogy... Igen, parancsoljon!

KÁTYA (jelentkezik): Fog fájni?

HANNA: Nem, Kátyuska, ne félj!

LUKRÉCIA: És ez semmiféle kockázattal nem jár?

LANTOS: Nem, nem, nem. Nem, eddig semmiféle kockázatról nem hallottam ezzel kapcsolatban. Mondjuk, még viszonylag friss az információ.

HANNA (mormog): Valóban, mintha csak tegnap lett volna...

LANTOS: Na! (Ismét a hölgyekhez) Viszont probléma is van: minél hamarabb szeretném kezdeni, ehhez azonban a hozzátartozóik beleegyezése kéne. Az meg ugye napokba, hetekbe is telne. Mit szólnának ahhoz, ha ez a mi kis titkunk lenne? Ma elvileg nincsenek is foglalkozások, úgyhogy az egész napot önöknek szentelném, ha ez megfelelné így. Megfelel? Remek!

Minden hölgy bólogat, majd Hanna egyenként kivezényli őket.

HANNA: Na, gyerünk, lányok, kifelé! Kint szépen megbeszéljük a sorrendet, aztán a doktor úr fogad titeket. Nem, Kátyuska, hagyd azt, légy szíves! Kifelé, kifelé, gyerünk!

A hölgyek mind kimennek, Lantos és Hanna kettesben maradnak.

MÁSODIK JELENET

LANTOS: Hanna, megkérhetném valamire?

HANNA: Tessék csak mondani.

LANTOS: Imádkozzon értünk, kérem, hogy...

HANNA: Mielőtt bármire megkérne, és lsten mentsem, hogy neheztelni tessék rám, de elég korai ebbe belevágnia.

LANTOS: Mit beszél? Éppen ön sarkallt!

HANNA: Nézze, mint özvegy és mint anya, aki elvesztette a gyermekét, pontosan tudom, hogy milyen... Mintha a méhemet szakították volna ki a helyéről! Senkinek sem kívánom, hogy tudatosan vesse alá magát ennek.

LANTOS: Akkor lehet, hogy önnek is lenne mit lerendeznie. Sőt, az is lehet, hogy nem kéne beleszólnia abba, amit olyan nagy odaadással művelnék, és amiért ön is a fizetését és a kvártélyt kapja.

HANNA: Doktor úr, de hiszen tudja, hogy a fiamék...

LANTOS: Nem érdekel századszorra is a története. Ne értsen félre, de nincs rá időm! Annak a négy nőnek milliószer érdekesebb a története és figyelemre méltóbb, mint az a kis közúti baleset, ami a férjével meg a fiával történt. Tiszteletben tartom, és tudja, hogy végtelen részvéttel tanúsítok, de ennél többet ne várjon. Nem fogom az ön – idézőjelben – jelentéktelen, racionális énjének a veszteségét ezeknek az asszonyoknak a szenvedéséhez mérni, mert lehetetlen!

Hanna szóhoz sem jut a méregtől. Csak néz előre, és bámulja a körmőlő doktort.

HANNA: Ez... ez nagyon nem volt szép. Azt hittem, legalább tőled várhatnék egy kis együttérzést, ha már együtt csináltuk végig!
LANTOS (felkapja a fejét): Tudja, hogy tisztelem, de kikérem magamnak ezt a személyeskedő hangot! És a tegeződést!
HANNA: Tudod mit?! Francokat sem tudok már tisztelni benned, hogyha nem veszed észre, mennyire...! Ah, mindegy! Most egy jó pár óráig ne számíts a segítségemre, Péter.
LANTOS: Vegyen be Meristint, Hanna, az majd jót fog tenni a ciklusának...
HANNA (rezzenéstelen arccal): 'Napokat! (Magára kanyarítja a kabátját)
LANTOS (észhez tér, és felpattan a székről): Jaj, ne! Sajnálom, Hanna, de nem hagyhatja itt az épületet, itt lakik! Átköltözött már a szomszéd szobába? Nem? De, költözzön át, még ma! Kérem...
HANNA (megáll az ajtóban, és mikor visszafordul, kemény, mély hangon válaszol, hogy az orvos tehetetlenül áll tovább): Napokat! (El)
LANTOS (belerúg a székbe): A rohadt életbe!
HANNA (visszajön, de nem néz az orvos szemébe): Julianna szeretné mégis inkább kihagyni... Visszament a hálókörletébe olvasni, de Mariann szívesen kezdené.
LANTOS: Remek, akkor... bevezetné, kérem?
HANNA: Jön az magától.

HARMADIK JELENET

Mariann lép be, és egyből levágja magát az ajtó elé hanyattfekvésbe. Hanna átlépne rajta, mire Lantos félénken szólítja meg.

LANTOS: Megtenné..?

Az ápolónő kelleetlenül felgöngyöli Mariannt, aztán elhagyja a színteret.

MARIANN: Jaj, doktor úr, minden rendben? Még sosem láttam ilyennek magukat.

LANTOS: Persze, csak... semmi. Kezdehetjük? Ha leült, csukja be a szemét!

MARIANN: Hogyne! (Lehuppan a kanapéra, és behunyja a szemét)

LANTOS (szintén leül a mellette lévő székre): Most arra kérném, hogy teljesen üritse ki az elméjét, engedje el magát, és lélegezzen nagyon, nagyon hosszan. Mélyen. Ez az. (Kezébe veszi a pokrócgöngyöleget) Most nyújtsa ki a karját, és hagyja, hogy belehelyezzek egy pólyát. (Lassan beleengedi) Ne törődjön az illatával, azzal, hogy hogyan néz ki, vagy hogy mennyit nyom. Ez egy kisgyermek. Egy kisbaba. Érti már?

MARIANN: Igen... Milyen régen fogtam már kisbabát.

LANTOS: Látja maga előtt? Tudja már, hogy kit tart a kezében? (Mariann bólint) Elmondja nekem, hogy kicsoda?

MARIANN (alig hallhatóan): Ó az én Ilikém!

LANTOS: Ó a kislánya, igaz? Mennyi idős most? Mármint a karjában.

MARIANN: Kéthetes. Még nagyon kicsi, de már kinyílt a szeme, és úgy néz rám, hogy elolvadok! Az apja szemeit örökölte, tőlem meg az orromat...

LANTOS: Hol van az édesapja?

MARIANN: A férjem? Üzleti úton... Hoz majd nekünk ajándékot, ha megjön, igaz, Ilikém?

LANTOS: Akkor másképp kérdezem. Hol van a férje, amikor a kicsi nincs az ön kezében, és nem kell vigasztalnia?

MARIANN (letakarja a göngyöleget, mintha a kicsi fülét fogná be): Ó most is egy nővel van, és ha rákérdezek, felpofoz! Olyan szegény volt... De olyan szép férfi! És azt mondta, mindig szeret... hogy ez egy betegség, és ő az áldozat, de ez hazugság! Én szenvedek ittthon a gyerekekkel! Én sírok éjszakánként, nem ő!

LANTOS: Remek, és most tudnánk ugrani egy kicsit az időben? Ugorjunk oda, amikor Ilike már kicsit nagyobb. Egy-két éves, de ön ugyanúgy ringatja, ha rosszat álmodott, vagy ha beteg szegény... Érti a súlyát? Hallja a hangját, ahogy szuszog?

MARIANN: Igen! Édes kicsi lányom...

LANTOS: Most hol vannak? Milyen napszak van?

MARIANN: Este van, egy nyári este. Öt óra körül. Ilikevel kiülünk a teraszra, és hallgatjuk a tücsköket, amíg Ernőt várjuk haza. Lassan begördül egy taxi az utca végéről, és látom, hogy ő ül benne. Kiszáll, fizet, aztán megcsókol egy nőt a hátsó ülésről... Befogom Ilike szemét, nehogy ilyet lásson! Most meg elindul felém és meglát. „Hát ti még nem alszotok?” Hozzá akar érni, megsimogatni, de én eltakarom az arcát... Mondom, hogy „azzal a kézzel, amivel a szoknyák alatt turkálsz, hozzá ne merj érni a lányomhoz!” Erre feltűri az inge ujját és... Ao! (Az arcához kap) Édes istenem! Csupa vér a gyerek, csupa vér a ruhácskája! Felhasadt a szám, úgy megütött...
LANTOS: Rendben, rendben, semmi baj! Most megint ugorjunk. Üritse ki a fejét, jó? Oda, ahol Ilike betoppant, ön pedig az apja tetemén vacsorázik. Látja maga előtt a szemét? Az arckifejezését? Akkor most képzelje el, hogy ott van, a karjaiban, és hogy beszélhet hozzá. Nyugodtan! Mit mondana el neki? Gondolja végig nyugodtan.

MARIANN (zokogásban tör ki): Gyűlöltelek téged, kicsikém! Imádtalak, és mégis folyton meg akartalak ölni, mert arra emlékeztetted, hogy elrontottam az életem apád mellett! De közben te voltál az egyetlen értelme is... Bocsáss meg nekem, ha tudsz, hogy nem mondtam többször! Látnod kellett... így! Apádon ülve, a vérében tocsogva. Annyira szeretném, ha elfelejtenéd, és az új családnál boldogan élnél tovább, mintha mi sosem léteztünk volna! Emlékszem a kis, kerek szemeidre, hogy néztél akkor... Jó ég, miket gondolhattál éjszakánként, egyedül, amikor csak a pofonok hallatszottak át a szomszédból. Nagyon szeretlek, Ilikém, mindennél jobban! Remélem, hogy sikerül elfelejtened engem... (Közelebb hajol a köteghéz, úgy suttog neki) Tudod, miért lettem pont lábtörő? Tudod? Mert rajtad kívül mindenki csak belém törölte a lábát. Mindenki csak átment rajtam és kihasználta. Aztán jöttél te, és te voltál a padló, amin fekszem a mai napig. Te tartottál, miattad nem zuhantam le a fekete semmibe! Te voltál az én szilárd talajom, Ilike! De most, hogy téged is elvettek, már nincs talaj alattam, csak a semmiben lebegek. És még ezt is rosszul csinálom... Tégy meg valamit: felejsd el!

LANTOS (alig kap levegőt): Jól van, nagyon ügyes volt, Mariann, de most már el kell engednie!

MARIANN: Meg kéne ölnöm őt is! Úgy lenne a legjobb!

LANTOS: Nem, nem, isten ments! Ezt csak a betegsége mondatja önnel, szereti a lányát, és nem tudna neki ártani, én tudom.

MARIANN: Nem érti. Elfeledtem a férjemet, amint megöltem. Már nem bántott a léte, amikor meghalt. Most már csak miatta aggódom, és ha őt is megölik, szabad leszek. Végre! Szabad!

LANTOS: Mit akar tenni vele?

Mariann utoljára végigméri a pólyát, megcsókolja, magához szorítja, aztán hirtelen, teljes erővel és nagy ordítással kísérvé, a szemközti falhoz vágja. A pólya természetesen szétesik, az asszony meg betakart szemmel kuporog tovább a díványon.

MARIANN: Nehogy elmondja, mi történt velem, nem akarom tudni! Vigyen ki innen!

LANTOS: Rendben, akkor... üritse ki a fejét, és... visszaszámolok háromtól. Háromra újra itt lesz, a tudatánál. Három... kettő... egy.

Mariann abbahagyja a zokogást, elkapja szemei elől a kezét, és körülnéz. Mint egy kisállat mászkál fel-alá a pamlagon.

MARIANN: Vége? Vége... Vége van! Hol a kabátom?! El akarok menni innen! (Felpattan a pamlagról, és megkerülve Lantost, az ajtó felé rohan)

LANTOS (megállítja): Le sem fekszik az ajtó előtt?!

Mariann nézi a küszöböt, hosszan vizsgálja, és közben így szól:

MARIANN: Tudja, mire jöttem rá? Ha a világ volt a lábát belém törő emberek sokasága, a kislányom pedig a padló, amin feküdtem, akkor a semmiben lebegek... De nem mint lábtörő, és úgy sem, mint ember! Hiszen a lábtörőt ajtók elé teszik, csak hogy én sehol se látok ajtót magam előtt! A sorsomon járkáltak ki és be az emberek, most pedig rájöttem, hogy se fent, se lent, se ajtó. Így lábtörő sem lehetek! Nem igaz?

LANTOS: Jogos. (Diadalittasan hátradől) És most, most mihez kezd, ha meglesz a kabátja?

MARIANN (önfeledt vigyorral): Elmegyek a konyhára, és kérek száraz kenyeret a kacsáknak.

LANTOS: Kabátja csak embernek lehet.

MARIANN: Nekem az már bőven elég, ha ön biztos abban, hogy mi vagyok, doktor úr. Minden jót! Köszönöm!

Eltűnik a takarásban.

NEGYEDIK JELENET

Belép Lukrécia, és szembetalálkozik a diadalmármorban mosolygó orvossal.

LUKRÉCIA: Nahát, ma egyenesen...

LANTOS: Ne! Kérem, nem akarom hallani, hogy virágillatú vagy jojobaízű vagy gránátalma színű a tekintetem, Lukrécia, mert nem sokáig fogja így látni! Emlékszik, azt kértem, hogy gyógyuljon meg?

LUKRÉCIA: Élénken, tegnap történt.

LANTOS: Nos, ezúttal sikerrel járunk! Foglaljon helyet.

LUKRÉCIA (megilletődve leül): Nos rendben. Szóljon, mit csináljak!

Lantos felszedi a szétesett köteget a földről, és miközben beszél, újra pólyába csavarja.

LANTOS: Arra kérném, hogy először is felejtse el mindenfajta tanácsot, kérdést, megjegyzést, bármit, amit eddig mondtam! Ürüljön ki az elméje, ne hagyjon felesleges érzékmorzskákat bejutni, csak legyen önmaga, az nekem bőven elég. Bólintson, ha megértette.

(Bólint) Csodás. Most el fogok számolni háromig, és mire háromhoz érek, nyújtsa ki szépen mind a két karját. Én bele fogok helyezni valamit, amiről önnek tudnia kell, hogy micsoda. Egy... kettő... három. (Lassan beleereszti a köteget) Ez a valami ott a karjai között, ez egy kisbaba. A súlya, az illata nem lényeges, ez egy gyermek. Arra kérném, kezdje el ringatni, babusgatni, és képzelje el az első csecsemőt, aki csak eszébe jut róla. (Így tesz) Nos, látja maga előtt?

LUKRÉCIA: Tisztán. Még a mosolyát is.

LANTOS: Elárulja nekem, hogy kicsoda?

LUKRÉCIA: Hogyne. Én magam vagyok. (Lantos felkapja a fejét) Alig pár órával a születésem után... Még istállószagú a pólyám, mert anyáék nem értek oda időben a kórházba. Tiszta szalma a hajam... hajasan születtem! Pici szemekkel, nagy orral, és húsos vádlival... Nagyon csúnya kisbaba vagyok.

LANTOS: Mondja, szeretne valamit mondani... saját magának?

LUKRÉCIA: Ó, annyi mindent! Egek, nem is tudom, hol kezdjem. Először is jól figyelj: soha, soha ne felejtse el, hogy ami akadály jött a szüleid útjába, azt leküzdötték valahogyan, úgyhogy neked meg kellett születned! Másfelől viszont az értéktelen bizsuk is okkal és fáradtsággal készülnek. Te is ilyen vagy. Szenvedést érsz és szenvedést érdemeltél, úgyhogy szépíthetjük, de nem volt miért megszületned. Anyád inni fog, és a szemed láttára veri örületig az egyetlen embert, akire felnézhetsz. Apád meg tűri. Mert tűrnie kell, mert gyáva. És a gyávaság nagyobb úr még a halálnál is. Az még a halál után is követ minket a sírba. Agyonlőni mást vagy magunkat...? Gyávaság koronáján az ékkő. Úgyhogy, Lukrécia, egy percig ne gondolj értéket magadban, mert nincs! Nem volt soha, és soha nem is lesz. Egyszerűen csak nőj fel, és tedd meg, hogy hálásan tekintesz a világra, akármilyen rút is! Ne legyél elmebajos, ne mosódjanak össze az érzékeid, mert nem leszel tőlük különb. Sőt, csak elvesz belőled. Szeress mindent magadon kívül, és akkor talán megadja a világ, hogy magába fogad egy röpke élet ideéig. Ezt tanították anyámék, a te anyádék is, úgyhogy most lesz mit átrágnod! És ha teheted, öld meg minél hamarabb anyádat. Anyámat. Apádnak pedig rendezz méltó temetést, mert ő csak rabszolgája és nem a katonája volt a gyávaságnak. Viszlát, Lukrécia! Jó lány legyél, te, szegény!

Elhallgat, hosszan csak letakarja a pólya arcát, mire az orvos közelebb hajol.

LANTOS: Hall engem? (A lány bólint) Akar még valamit mondani?

LUKRÉCIA: Üres lettem.

LANTOS: Akkor most szépen elkezdek visszaszámolni háromtól, és háromra maga újra itt lesz, kinyílik a szeme, és beszélgetni fogunk. Kezdem. Három... Lassan ébredesz. Kettő... látni akarom az arcát, emelje feljebb! Egy. Teljesen éber!

Lukrécia nagyon lassan nyitja ki a szemeit. Rezzentélen arccal fekteti le maga mellé a köteget, majd feláll, és egyetlenegy lép előre a pamlagtól.

LUKRÉCIA: Azt hiszem, mindig is ilyen egyszerű volt a világ. A szagnak se színe, se tapintása, az íznek meg sem szaga vagy hangja nincsen. Semmi sem magyarázható önmagával. Érzék az érzéssel. Akkor én egy olyan világba zártam magam, ahol minden magyarázható valami mással?! És most itt vagyok... A lehetnek gyomorszaga lesz, és kész. A vér az ujjamon vörös, a szálla fájdalma szűrő, és a padlóra zuhanó fegyver hangja tompán csörrenő, nem pedig keserű. Azt hiszem, valóban üres lettem. És ez a normális. Köszönöm, doktor úr.

Lantos szó nélkül végignézi, ahogyan elmegy mellette, és megáll az ajtóban.

LUKRÉCIA: Ott voltam a saját karomban, és nem öltem meg magam. Meg kellett volna fojtanom magam. Igen, talán így lett volna ésszerű. (Eltűnik az ajtóban)

ÖTÖDIK JELENET

Lantos a halántékát masszírozza, és dűnnyög magában. Kátya érkezik, ezúttal nőként, magabiztosan vonul végig az ajtótól a díványig, és amikor leül rá, kihívóan keresztbe teszi a lábait.

KÁTYA: Na, mi újság, doki? Igaz, amit az előbb mondtunk? Hogy ezzel a módszerrel mindenki ki tud békülni a kis sorsocskájával? A kis bolondériájával?

LANTOS: Igaz, Kátya, de már magam is kimerültem, úgyhogy vágjunk bele gyorsan. Kérem, nyugodjon meg, és hunyja be a szemét.

KÁTYA (lehunyja): És nyissam ki a számat is?

LANTOS: Kátya, ez nekem sem éppen egy fátylas menet, úgyhogy...

KÁTYA: Nem tehetek róla, doki! Ez így viccesebb...

Lantos elkezdte összehajítani a takarót.

LANTOS: Kérem, vegye ezt a kezébe...

KÁTYA: Na, mondom, hogy inkább ki kéne nyitnom a...

LANTOS: Megint!!

KÁTYA (gyerekhang): Csókolom! Mi újság?

LANTOS: Szervusz, Kátya!

KÁTYA: Mit csinálunk? Hogy tetszik lenni? Mi ez az izé?

LANTOS: Kezdd el ringatni, és...

KÁTYA: Hi! Babázunk? Babázunk, babázunk...

LANTOS: Hát ha még egyszer beválik... Igen, ez most egy kisbaba, Kátyuska, és az a dolgod, hogy...

KÁTYA: Tessék nézni, anyuka vagyok!

(Ringatja és igazgatja a babát, játszik vele, mindezt csukott szemmel)

LANTOS (sóhajtván): Igen, Kátyuska, te most egy anyuka vagy. De nem mindegy, hogy kié. Játsszuk azt, hogy te vagy a saját anyukád, rendben?

Kátya lassabban ringat, durcás arcot vág, és kissé feljebb kúszik a fal felé.

KÁTYA: Ez a játék nem tetszik... Nem akarok anyuska lenni. Ő beteg volt, és akkor én is beteg leszek, és egyedül maradok...

LANTOS: Akkor másképp fogalmazok. Az a kisbaba ott a kezében... az Te vagy, Kátya. Igen, az a kicsi test az a tiéd. Ilyen aprócska voltál, amikor édesanyád megszült téged. És ugyanígy ringatott a karjaiban, amíg tudott.

KÁTYA: Aztán beteg lett és apuka ott akarta hagyni... Nem akarom, hogy engem is itt hagyjanak!

LANTOS: Senki nem fog itt hagyni, Kátya! Itt vagyok melletted, tessék, itt a kezem is. (Megsimítja a lány alkarját, ő pedig utánakap)

KÁTYA (zaklatottan): Ne merjen magamra hagyni!

LANTOS: Nem fogom. Most viszont arra kérem, hogy koncentráljon, rendben? Elszámolok háromig, és háromra kinyitja a szemeit, és látni fogja magát az édesanyja képében, ahogy a kicsike Kátyuskát tartja a karjaiban. Rendben? (Kátya bólint) Figyeljen... Egy, kettő... három. (Kátya kinyitja a szemét) Hall engem? (Ismét bólint) Hogyan hívják?

KÁTYA (az édesanyja hangján): Olga vagyok.

LANTOS: Ön édesanya, Olga?

KÁTYA: Igen, az vagyok. A férjem Nyikolaj Szergejics, a kislány a karomban pedig Kátyuska. Az én szemeimet örökölte. Nézze csak! (Elfintorodik) Fáj a torkom...

LANTOS: Szereti a lányát, ugye, Olga?

KÁTYA: Mindennél jobban! Hogy kérdezhet ilyet?! Minden este, amikor megszoptatom és leteszem a kicsi ágyába, elmondom neki, mennyire szeretem.

LANTOS: És az édesapja?

KÁTYA: Jaj, Nyikolaj nagyon jó ember! Nagyon sokat dolgozik és... Istenem, minek hazudok?! Borzalmas férj volt és szörnyű apa! Nem törődött velem, amikor otthon feküdtem betegen... Amikor éreztem, hogy nincs sok hátra, és nem volt már erőm felvenni se a lányomat, hiába szoltam neki, csak feküdtem... a véres paplanok között hallgattam, ahogyan egy orosz ringyóval kefél a szomszéd szobában! Istenem, annyira sajnálom! Kátyuska, annyira sajnálom, hogy neki szültelek meg! Bocsáss meg nekem! A nagyapád meg még nála is rosszabb ember volt, de miatta sem kell aggódnod! Érthető, hogy feldúlt voltál, cserbenhagyott... Magára hagyott volna egy öt éves gyereket az a mocskos senkiházi! Kislányom, akármilyen is lettél, büszke vagyok rád, és remélem, meg tudsz nekem bocsátani! Istenem, de hiányzol... Soha többé nem tarthatalak a karomban, nem szoríthatalak meg, mielőtt elmentem... Nem láthatalak felnőni... Pedig milyen gyönyörű lettél! És ne szégyelld azt, amiből éltél, soha egy percig se szégyelld! Nagyon, nagyon szeretlek! (Hosszasan többször megcsókolja a ruhaköteget, és miközben magához szorítja, a doktor úr elmorzsol néhány könnycseppet az arcán)

LANTOS: Rendben van, Olga, most már elmehet, ha akar.

KÁTYA: Nem! Nem akarom itthagyni a lányomat még egyszer! Itt maradok veled!

LANTOS: Olga, maga is tudja, hogy ezt nem lehet! Kátya szenvedett eleget a betegsége miatt, még egy személyiséget nem bírna ki. El kell búcsúznia tőle, örökre.

KÁTYA: Tudom, de olyan nehéz...

LANTOS: Csak egy védekező mechanizmus volt, hogy felosztotta a személyiségét. Ott volt a halála előtti és a jelen, felnőttkori időszak. Csak éppen az nem, ahol a halálát feldolgozhatta volna. Megvédte a lelkét attól, hogy önmagára emlékeznie kelljen, különben belehalt volna. Valahányszor meghallotta az utolsó szót a halála előtt, amit az a másik nő ordított a szomszéd szobából, előtört belőle a kislány. Öt éves volt, amikor meghalt, és most is öt éves szinten reked, ha kiejtem a számon.

KÁTYA (bólogat, majd szívgöngybe szorítja a ruhaköteget): Nagyon szeretlek, Kátyuska! Jó legyél, és hallgass mindig az orvosra! (Megcsókolgatja) Nagyon fogsz hiányozni, kérlek, ne haragudj rám...

LANTOS: Most elkezdlek visszafelé számolni háromtól. Hunyja le a szemét!

KÁTYA (lehunyja): Édesapádat felejtse el, csak rám emlékezz, kicsikém! Csak rám emlékezz, ha kérdeznek!

LANTOS (lassan kiveszi a ruhacsomót Kátya kezéből): Mire odaérek a háromhoz, Olga, maga és Kátyuska elmennek innen, szépen, csendben, és csak Kátya marad itt. A felnőtt Kátya. Értik? (Kátya bólint) Akkor három... kettő... egy...

KÁTYA (megrázza a fejét, majd lassan kinyílik a szeme, és akcentus nélkül, a saját, női hangján szólal meg): Doki? Mi történt? Fáj a fejem már megint...

LANTOS (gyanakodva): Kátyuska?

KÁTYA: Mondtam már, hogy ne hívjon így! Apám hívott így, ha ütött! (Lantos hirtelen a szájához kap)

LANTOS: Sikerült! Kátya, sikerült! Figyeljen csak: megint.

KÁTYA: Mit megint?! Jól van, doki?

LANTOS: Csodálatosan! És magácska?

KÁTYA (felkászálódik a díványról): Mondtam már: fáj a fejem, de semmi komoly. Mindig szokott. Hogy ment a hipnózis? Ugye nem mondtam semmi hülyeséget?

LANTOS (szintén feláll a székéről): Kisasszony?

KÁTYA: Doki?

LANTOS: Nagyon rossz néven venné, ha most megölelném?

KÁTYA: Mindenkinek vannak fétisei, doki, de mondtam már, hogy önnek kedvezmény jár...

Lantos odalép, és szorosán átöleli Kátyát.

LANTOS: Nagyon ügyes volt, Kátya! Nagyon bátran viselkedett, most már minden rendben lesz.

A lány furcsállón megpaskolja a hátát, aztán gyanakodni kezd.

KÁTYA: Beszéltem anyával, igaz? (Lantos bólogatni kezd) Hallottam a hangját... Ahogy köhög. Még az illatát is éreztem egy percre. Köszönöm, doki, most már jól leszek.

LANTOS: Remek. Akkor néhány nap múlva, ha nem rosszabbodna az állapot, akár ki is engedhetem.

KÁTYA: Szót se többet! Itt maradok. Odakint csak fájdalom van és sorstalan normális emberek, akik nem értenék meg. Nem akarok többet strichelni. Nem akarok koldulni vagy cefkaként élni. Az a hülye akcentus is csak a kuncsaftok miatt volt... Ez vagyok én! El tudtam engedni anyámat, és ő is el tudott engedni engem... Ez odakint nem sikerült volna! Itt bent jól vagyok, és könyörgöm, soha ne engedjenek ki!

LANTOS: Megígéri, hogy többet nem fog zaklatni?

KÁTYA: Meg fogom próbálni, de hát ilyen karizmával az ember ne várjon tőlem túl sok önfegyelmet.

LANTOS (vidám mosollyal): Na, tűnjön a szemem elől...

KÁTYA (csókot dob neki, majd eltűnik az ajtóban): Pá, doki. Daszvidanyja!

Lantos leomlik a díványra, percekig kimerülten fekszik, közben az egyik ajtón Hanna sétál be szótlanul. Tesz-vesz, seper, port töröl, pakolászik, Lantos pedig engesztelni próbálja.

LANTOS: Most sem fog hozzám szólni? Vagy azt akarja, hogy térden állva kérjek bocsánatot?! Éppen most ráztam helyre Kátya agyát! Beszél az anyjával, képzelje! Mint valami szeánsz, olyan volt... Végre beférkőztem a tudatán át az emlékeibe, és el tudták engedni egymást. (Hanna leáll a mocorgással) Úgy sírt, olyan hálás volt! Előtte a másik három is, és nem vagyok hajlandó a maga ciklusa általi hisztérikus magatartással foglalkozni! Egyszerűen nem vagyok hajlandó és kész. Vagy... akár én is tegezhetem? Mert eddig csak az ereje miatt tudtam tisztelni, és most azt is elvesztette. Pardon: vesztetted. Így sokkal kényelmesebb! Nem gondolod? Tegeződve. Te se tisztelsz engem, én se téged, és ez így kerek...

Hanna hirtelen odarohan, és erőszakos gyorsasággal lehuppan az orvos mellé.

HANNA: Azt akarom, hogy velem is csináld meg!

LANTOS: Miről beszélsz?

HANNA: A histeriás hipnózist! Csináld meg, különben soha többé nem állunk szóba!

Lantos felül a díványon, így éppen szembe kerülnek.

LANTOS: Úgy érte...

HANNA: Ha nekik mind bevált, akkor én sem lehetek kivétel. Ugyanúgy szenvedtem, csak az én elmém ép és racionális. Miért ne sikerülne? El kell engednem a démonaimat, Péter! Minél hamarabb.

LANTOS: Nos, rendben. És mikor? Be tudlak szorítani a jövő heti...

HANNA: Nem, nem, nem, ez nekem most kell!

LANTOS: Most?

HANNA: Még ma! Nem tudok már várni, érzem, hogy felőrlől belülről évek óta, de csak most, hogy láttam az eredményét a munkádnak, most érzem úgy, hogy kész vagyok elengedni!

LANTOS: Istenem, de hát mindjárt éjfél!

HANNA: Annál jobb! Odakint teljes a béke, Marikáék vannak ügyeletben, nem én. Miénk az éjszaka!

LANTOS: Jaj, Hanna...

HANNA: Könyörgöm, könyörgöm, nagyon sokat jelentene nekem! Ezt az egyet kértem tőled a tíz év alatt, soha semmi más! Megfogja az orvos kezét, mire ő zavartan rápillant a két kézfejre.

LANTOS: Jó, rendben van, csak hadd aludjak előtte egy órát!

Hanna kitörő lelkesedéssel omlik a nyakába, és szorosán átöleli. Lantos furcsállóan paskolja meg a hátát.

HANNA (kőnnyes arccal elengedi, majd hatalmas csókot nyom az arcára, és felpattan): Köszönöm, köszönöm! Akkor hagyom is aludni, és készítek egy jó erős kávét.

Már majdnem az ajtónál van, amikor a férfi ismét felül.

LANTOS: Egyébként – mindentől függetlenül – innentől komolyan tegezni fogsz?

HANNA (mosolyogva kilép az ajtón): Így tényleg kényelmesebb.

Lantos ismét végigfekszik a díványon, és hosszas fészkelődés után teljesen befordul a falnak. Álomszerű játék veszi kezdetét, földöntúli zenei aláfestéssel. A fények kavarnak, és lassan besétál a színre mind a négy hölgy. Mariann kezében konyhakés csillan, és az ereit vagdosza, de sosem esik össze.

MARIANN: Megöltem őt! Nem vagyok sem anya, sem nő, sem feleség! Lábtörő voltam! Megöltem őt, és megvacsoráztam rajta! Lukrécia egy nyakára akasztott kötélhágcsóval sétál be, és föl-le rángatja a nyakán.

LUKRÉCIA: Végre értem, mi volt a gond. Végre külön működnek az érzekeim! Halottszagom. Halottszagom.

Julianna a saját bal kezével fojtogatja magát, a jobbal pedig igyekszik letépni azt a nyakáról, úgy sikongat egyre.

JULIANNA: Megőrülök belé! Nem bírom! Nem bírom! Nem vagyok örült, beleőrülök!

Végül Kátya battyog be, pisztolyt szegez jobbjaival a fejéhez, baljával a másik halántékát szorongatja.

KÁTYA: Sietek, anyuska, csak egy percet adj még! Rohanok hozzád, rohanok, csak kibírjam még ezt a kis időt élve! Sietek, anyuska, rohanok hozzád...

A zene csúcspontjakor egyszerre végeznek magukkal. Egyszerre dördül el Kátya pisztolya, csúszik fel Mariann mindkét keze a nyakára, akad fenn Lukrécia a kötélen, és ejti el Julianna a fényes konyhakést. Ki-ki hörög, ki-ki sikolt vagy felnyög, de mind egyszerre múlnak ki. Ekkor sétál be Hanna, lassan és kegyetlenül, de negédes mosollyal, és megsimítja a háttal fekvő férfi arcát.

HANNA: Engem is ön fog majd megölni, doktor úr... Az én vérem is a maga kezén szárad majd, doktor úr... Doktor úr... doktor úr! Doktor úr...

A lányok tetemei lassan kievickélnek az ajtón, kimásznak, mint a férgek, Hanna pedig egyre inkább pfozza az alvó orvost, és hajtogatja, hogy „doktor úr!”. A zene lassan enyhül, a fények egy hirtelen váltással visszaállnak az álom előtti állapotra, és Hanna beszéde már egy édesanya keltegetéséhez kezd hasonlítani.

HANNA: Doktor úr! Ébredjen már! Halihó!

LANTOS (felriad, körbenéz): Mi... mi az?!

HANNA (láthatóan zaklatott): Én... doktor úr, már három órája alszik, és...

LANTOS: Úristen, a lányok! Mi történt a lányokkal?! Történt valami a betegeimmel?!

HANNA (furcsállón): De hát maga végig itt aludt.

LANTOS (felpattan és az ajtóhoz rohan, de a nő elállja az útját): Engedjen ki, azonnal engedjen a betegeimhez!

HANNA: Szó sem lehet róla!

LANTOS: Ezért el fogom bocsátani!

HANNA: Odakint tocsog minden a vérben, és a helyszínelők már dolgoznak. Senkinek sem tenne jót, ha most kimenne oda.

LANTOS: De hát mondjon már valamit, az istenért!

Lantos ekkor döbben rá, hogy amit álmódott, az valóság volt. Szájához kap, és hátrálni kezd. A földre kucorodik, Hanna pedig odaül mellé.

LANTOS: Mind meghaltak, igaz? Végeztek magukkal.

Szünet, Hanna lesüti a szemét.

HANNA: Megvan a videofelvétel. Éppen visszajöttek az éjjeli vizsgálatokról, és már az ágyukban feküdtek, amikor elkezdtek beszélgetni a hipnózisukról. Úgy trécseltek, mint négy gimnazista lány! Nyugodtan, józanul, racionálisan. Túl racionálisan... Amint rádöbbenek, hogy milyen évek és rémtettek állnak mögöttük, úgy kezdtek a sarkokba bújni, mint a veszett állatok... Lukrécia kezdte az egészet. Kaparta a falat, és azt ordibálta, hogy „fáj a kezem, igenis, hogy fáj a kezem!”.

LANTOS (kiveri a veríték): Uramisten!

HANNA: A lepedőjéből font kötélhágcsót, azzal kötötte fel magát a szemöldökhátra. Aztán Mariann jött. Kiütötte az ablaküveget, és addig vagdosta magát, míg elvérzett. Julianna az összejegyzetelt lepedőt vette elő, hogy felitassa velük a vért, de rájött, hogy egyszerűbb, ha belefetreng a hófehér hálóingével a vérbe. Belegurult egy nagy szilánkba és... és... a tüdejébe fúródott... Istenem!

LANTOS: Kijózanítottam őket, de rájöttek, hogy így nem lehet élni... Mit tettem?! Mit tettem!? Uram ég, és Kátya?!

HANNA: Követte az édesanyját...

LANTOS: Főbe lőtte magát?

HANNA: Igen, biztosan egy látogatáskor csempészték be neki. De honnan tudta?!

LANTOS: Nem fontos. Ő legalább bizonyosan megbékélt már.

HANNA: Mind megbékéltek, mindannyian megnyugodtak végre.

LANTOS: Édes jó istenem, adj nekik békét! Hanna, ki kell engednie, a helyszínelőknek szükségük van a vallomásomra! Tudniuk kell, hogy az én hibám!

HANNA: Nem, nem kell! És nem az ön hibája, csak...

LANTOS: Úgyis rá fognak jönni! És akkor nem orvos leszek, hanem gyilkos... Hanna! Hanna, figyeljen rám, nagyon szépen kérem! Nem tehetem meg magával is ugyanezt...

HANNA: De!

LANTOS: Hallgasson végig! Mindenki meghalt, akin alkalmaztam ezt az eljárást, valamit elronthattam, mert nem vagyok benne biztos, hogy ennek be kellett következnie.

HANNA: De nem olvasta a teljes cikket!

LANTOS: Hogy?

HANNA: Ez nem elmebetegekre és patológiás esetekre lett kitalálva! Átlagemberekre. Átlagos asszonyokra, akik depressziósak kissé, és meg akarják lelteni a nyitját. Ennyi! Ha valaha valaki ártott nekik, az én voltam, mert önző módon azt képzeltem, először rajtam fogja kipróbálni! És amikor láttam, milyen boldogan távoznak...

LANTOS (felpattan a földről): Maga is olyan, mint ők! Maga is megőrült, Hanna! Örültekkel vagyok körülvéve!

HANNA: Nem, nem, Istenemre mondom, hogy normális vagyok, csak elkeseredett! Ha úgy vesszük, segített nekik, hiszen az élettel volt gondjuk, és most már nyugodtak lehetnek.

LANTOS: Nem értem... nem értem az egészet! Most azonnal rendőrt hívok.

Odalép a telefonhoz, és tárcsázni kezd, de láthatólag foglaltat jelez. Újra és újra tárcsáz.

HANNA: Ezt nem kell érteni, uram, ön semmi rosszat nem tett! Odakint szépen mindent elintéznek a rendőrök, ez a vizsgáló pedig csak a miénk. Kérem, végezze el rajtam is, könyörgöm! El kell engednem a férjemet és a fiamat, hogy végre... hogy végre büntudat nélkül tegezhessem magát!

Lantos keze megáll a tárcsázásban, és leteszi a kagylót. Rápillant a földön térdelő ápolónőre.

LANTOS: Mit akar maga tőlem?

HANNA: Huszonegy éves voltam, amikor idekerültem, és már özvegy. A férjem és a fiam autóbalesetben haltak meg, ráadásul úgy, hogy éppen... hogy... Péter éppen az anyósához tartott. Az édesanyámhoz, aki – amint értesült az esetről – szívinfarktust kapott és belehalt. (Szünet, közben lassan feláll, és az orvoshoz sétál) Mivel az özvegyi járadék nem tart túl soká, mindenemet elvesztettem, az édesanyámat, a családomat, az állásomba se vettem vissza. Egy munka nélküli ápolónő voltam, és akkor találkoztam önnel. Felkarolt, kikapart a koszból és reménytelenségből, és ideköltözhettem! Még ha a maihoz hasonló esetek voltak is valaha, ön mellett csodálatos volt élni. Nézni, ahogy dolgozik, a zsenialitásában és a jó szívében fürdőzni. Doktor úr... Péter!

LANTOS (nagyot nyel): Nem hiszem, hogy ez az alkalmas pillanat...

HANNA: Tudom, hogy én nem vagyok... nos, igazából semmilyen, csak egy ronda, buta ápolónő, de mégis úgy érzem, hogy ön mellett hasznos vagyok. Értékes. Hogy igazán „Hanna” és nem „csak... Hanna”.

LANTOS: Én nem is jutok szóhoz. Összezavar. Most megint magáz... tiszteletből vagy idegenségből, már nem is tudom!

HANNA: Mindegy. Akkor tegezzek. Nézz rám, odakint áll a fél rendőrkapitányság, én meg itt locsogok neked. (Kacag) Na, ez az igazi elmebaj, nem a pácienseid! Hogy irigylem őket. El tudták hagyni ezt a világot, mert segített rajtuk. Hogy ha rajtam is kipróbálnád...

LANTOS (lehuppan a székbe): Felejtse el!

HANNA: Hogyha rajtam is segítenél, én nem ölném meg magam. Elengedném őket, és én képtelen lennék itt hagyni téged. Én tovább élnék, és ha te is beleegyezel, akkor... kissé szabadabban. Ki tudnék mondani szavakat. Meg mernék tenni dolgokat, amiket...

LANTOS (elkapja a tekintetét): Milyen dolgokat?

Hanna szótlánul közelebb lép, két kezébe fogja az orvos arcát, és megcsókolja. Lantos a hosszú csók közepén egyszer csak elrántja az arcát, és elfordul tőle.

LANTOS: Nem, ezt most nem! Odakint halott emberek fekszenek a padlón, a gyomrom is kavargat tőle... Hogy képzelted, hogy csak így, ilyen egyszerűen...?

HANNA (sírva kilép az orvos elől, és leül a díványra): Sajnálom. Felejtse el, amit mondtam! Vegyük úgy, hogy semmi nem vonatkozik belőle rád, csak a gyászomra!

LANTOS (kis ideig szótlánul nézi, majd előrekönyököl a székében): Hunyd be a szemed! (Elkezdi összegyűrni pólójának a levetett

köpenyét, közben beszél) Ha ezt odaadtam, vedd úgy a karodba, mintha egy kisgyermek lenne. Ringasd, amíg...

HANNA (átveszi a köteget): Akkor most mégis?

LANTOS: Még most sem tértem magamhoz, de attól még orvos vagyok, és neked most egy orvosra van szükséged.

Hanna hálás tekintettel behunyja a szemét.

LANTOS: Üritsd ki az elmédet, engedd el a testedet, és csak a köteget érezd a karjaid között. Háromig fogok számolni. Akármit érzel, az illatát, a súlyát: ez egy kisbaba. Egy... már sejtöd, hogy ki ő. Kettő... elhagy a tudatod, és csak a kisbabát érzékeled. Három. Csak ti vagytok. Lehet akárki, te döntöd el. Lásd a szemét, a kezeit, halld, ahogyan kacag... Tudod már, hogy ki ő?

HANNA (szípgova): Édes kicsi Gézukám!

LANTOS: Akkor most szedd össze minden gondolatodat, és...

HANNA: Kicsi fiam, el sem tudom mondani, mennyire hiányzol! Mintha kitépték volna az ölemet a helyéről. Nem láttalak felnőni, nem tudtam meg, milyen ember lennél, és édesapáddal sem tudunk elbúcsúzni... Annyira sajnálom, hogy nem akartam aznap veletek menni! Akkor is dolgoztam... Meghalhattam volna veletek, és akkor nem szenvednék most ennyire! Ott lennénk fent mamával és apuval... Istenem, ha még egyszer a karomban tarthatnának! Vagy ha megszüülhetnék újra! De én már soha nem akarnék gyermeket... Nincs értelme, csak ha tudom, hogy a megfelelő embernek szülök, de ő nem akarná... Makacs, mint az öszvér! Te nagyon kedvelnéd, babuskám, ugyanolyan kelekötya tud lenni, mint te voltál. Ő nagyon jó apa lenne... Bárcsak be tudnám bizonyítani neki, de olyan nyakas, mint az apád volt! Talán éppen ezért szerettem őt is...

Lantos óvatosan megérint az asszony egyik kezét, mire ő még csukott szemmel utánakap.

HANNA (kipattan a szeme): Lajosom! Édes Lajosom, te vagy az?!

LANTOS: Én...

HANNA: Lajoskám, mondd, hogy meg tudsz nekem bocsátani!

LANTOS: Mivel kapcsolatban?

HANNA: Mindenért. Hogy nem jegyeztem meg a kedvenc nyakkendődet, és... az édesanyád vázájáért. Minden apróságért, amin összevesztünk!

LANTOS: Ugyan, semmiség. Csak te élj tovább boldogan, ennyi a lényeg.

HANNA (a pólyát igazgatja, ringatja): Boldogan, én? Dehogysis... Mindent elvesztettem, ami fontos volt, és mindent elvesztek, ami fontos lehetne...

LANTOS: Miért? Úgy érzed, lehetne valami fontos? Van valami, vagy... valaki, amit fontossá tudnál tenni?

HANNA: Lenne... Lenne, de ez úgysem fog bekövetkezni. Az egyetlen ember, akinek kinyíltam, visszautasított. Te nem ismered, Lajoskám, már utánatok ismertem meg. Ő húzta ki a reménytelenségből, és most ő is taszajtott vissza.

LANTOS: Hanna, most nagyon figyelj rám, rendben? (Megszorítja az asszony kezét) Mi már soha nem fogunk találkozni, de éppen ezért kérem, hogy ha visszatérsz a tudatodhoz, fogd kézen azt az embert, csókold meg, és minél hamarabb menj hozzá! Rendben? Én tudom, hogy ő is tisztel.

HANNA: Nekem nem elég a tisztelet! Szeressen is. Akarjon, viseljen el, mert én ezeket már megtettem. Csak félek.

LANTOS: Jaj... akar is meg szeret is, el is visel, imád téged, én tudom! Hidd el! Csak őt nem arra nevelte az élet, hogy boldoggá tegyen valakit, hanem hogy örültekkkel legyen körülveve. Belefásult, ezt el kell fogadnod.

Hanna bólint.

HANNA: Úgy maradnék még! Látom újra a szemeidet (Megersímtja Lantos arcát), és hallom újra a hangodat. És Gézuka mosolya... Végre el tudunk búcsúzni. Nekem semmi más nem kell!

LANTOS: Akkor ideje menned. Menj vissza hozzá! Én mindig itt leszek a tudatod mélyén, és ő bármikor elő tud hozni engem, ha akarod. Csak kéred kell.

HANNA: Megígéred?

LANTOS: Megígérem.

HANNA: Sietek hozzátok, én is megígérem! De csak ha eljön az idő, előtte semmiképp.

LANTOS: Akkor most visszaszámolok háromtól, te pedig egyre éberek leszel. Mire elérem az egyet, újra éber leszel és nyugodt. Most kiveszem a kezedből a köteget. (Kiveszi) Három... már kezded érezni a tudatod. Kettő, egyre éberek leszel... Egy.

Hanna szemei kinyílnak, és szembetalálkozik az orvoséval. Hosszan csak néznek egymásra, míg Hanna zokogva nem omlik a vállaira. Lantos közrefogja az arcát, az ujjai közé, és óvatosan megcsókolja. Hosszú, szenvedélyes pillanatok után Hanna elkapja az arcát, és így szól:

HANNA: Most pedig visszaszámolok háromtól. Mire a hármashoz érek, teljesen éber leszel, és elfogadod a valóságot. Három... Kettő... Egy. (Csettint)

Gyors sötét. A tér lassan világosodik ki, és csak Lantost látjuk, amint a díványon ül, kényszerzubzonyban. Hanna sehol. Csak a hallgatag, irodai szoba veszi körül és néma csend. Dülöngél, dudorász, bögve omlik a díványra, majd Sötét.

Kategória: színház

Denumire autor: Kolarics Andrea

Látó Szépirodalmi Folyóirat